

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an	150 Lei
Pe jumătate	75 Lei
Pe un sfert	40 Lei
În străinătate	400 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Molin și Iuliu Maior
Proprietar și director: IULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

Școala ce ne trebuie

De mai bine de o lună, oamenii cei mai învățați din țara noastră își spun, în ziarul „Curentul” dela București păreri ce le au cu privire la școala viitorului. Le-am citit toate aceste păreri, dar, după părerea noastră, nu prea lovesc cuiul în cap.

Să ne fie îngăduit a ne spune și noi aici părerea, pe care am susținut-o de atâta amar de vreme, în coloanele acestui ziar.

Singura școală ce ne trebuie în viitor este cea confesională. Această școală s'a dovedit cea mai bună în toate țările, și dascălii dimpreună cu învățații cei mai de seamă nu pot să-i contrazică.

Și iată de ce este bună numai școala confesională:

Statul cu formele lui se schimbă într'una: odată e imperiu, apoi regat, apoi republică; altădată e democrație (domnia poporului), altădată aristocrație (domnia celor mai buni, mai bine zis a celor mai tari). Dupăcum sunt cei dela putere, așa se schimbă și învățătura în școală, ceea ce am văzut mai ales la noi în țară, unde fiecare guvern a schimbat ceea ce a făcut celalalt.

Nu așa biserica.

Ea a rămas aceeași de 1941 de ani.

Învățătura lui Cristos nu s'a schimbat întru nimica.

Se va zice: dar sunt atâtea confesiuni! Nu e nimica. Fiecare poate să învețe după cum crede. Toate însă recunosc puterea statului, așa că încă se vor întrece unele pe altele întru a proslăvi pe conducătorul statului.

Bine înțeles, statul are să supravegheze învățământul, și încă foarte aspru, dar nu se va amesteca în credința nimănu.

Școlile confesionale au fost cele dintâi în lume și au dat rezultat cât se poate de bun.

Dacă ne-ar fi rămas școlile confesionale vechi, altfel ar sta astăzi România și românismul.

Singura școală sigură a viitorului, și școala care ne trebuie, este deci școala confesională.

Pădurea și ploile

— Unde lipsește pădurea apare seceta și pustiu! —

de Prof. Emil M. Poenaru

Pământul, ca și omul, își are viața lui proprie. E mai lungă ce-l drept decât a omului și a neamurilor de oameni, dar e supusă și ea la multe suferințe și trece prin multe schimbări. Mâna omului însă, așa mică cum e, contribuie mult la schimbarea feței pământului, în bine s'au în rău, și la felul de afl al vremurilor.

E destul să amintim că, într'o sută de ani, vremea sau timpul (clima) țării noastre s'a schimbat foarte mult. Verile sunt mai călduroase și cu aer mai uscat. Vântul bate mai puternic și aduce ploi tot mai rare, dar mai furtunoase. Iernile prezintă încă multă nestatornicie. După ger și viscol năprasnic, vin, în grabă, valuri de căldură, cari topesc zăpada „văzând cu ochii” și dau ape tumultoase, ce rup ghița râurilor, înecă iuncile și satele din apropiere. Abia înceată furia apelor, și începe șueratul vântului rece și uscat „de-și arde fața”. Sufală cu mânie peste câmpuri și ogoare, spulberând jărâna de pe holde și nădejdea de mai bine din sufletul țaranului.

Și oare de ce sunt schimbările acestea așa de mari și atât de dese? Nu mai trăim noi pe același pământ și el nu mai are același loc sub soare? Răspunsul este tristul adevăr, că nu mai avem atâtea păduri. Neștiința și lăcomia omului — mai ales a străinului, — a nimicuit fără milă comoara și podoaba cea mai scumpă a munților și a dealurilor noastre.

Urmările acestui jaf sunt multe și grave. Nu amintesc aci decât una, care-mi pare cea mai importantă din viața neamului.

Pădurile, ca și mările, sunt bazinele mari, de unde se ridică vaporii de apă, cari formează norii de ploae. Arborii adună, cu rădăcinile lor multe și puternice, apa din adâncul pământului și-o trimit, în aerul văzduhului. Un stejar cu 100.000 frunze scoate din pământ și împăștie în aer, în 6 luni, 15.800 kg. de apă. De mai mare însemnătate e apoi faptul că abia a s'a parte din apa aceasta cade din nou, ca ploae, peste același arbore și deci peste aceeași pădure. Celalaltă apă, de 7 ori mai multă, e luată de vânturi și dusă peste câmpii și sămănături.

Împuștinarea pădurilor e deci cauza că aerul verilor de-acum e mai sărac în umezeală. Aerul sărac în vaporii de apă are apoi neajunsul că se încălzește prea lute și prea tare, iar noaptea e atât de rece încât aduce înghețurile stricăcioase de primăvară. În timpul verii, sub do-

gorea soarelui, aerul uscat se face vârtejuri mari, ridică norii de praf, suflă ca o văpale peste șesurile uscate și ofilește frunza porumbului. Atrase de fierbințeala soarelui, vârtejurile se ridică tot mai sus, peste coama dealului și spinarea muntelui, unde, fiind mult mai răcoare, vaporii adunați de peste șesuri, se prefac în norii mari, greoi și negri.

Țăranul român, la arătarea acestor nori, e cuprins de groază și cutremur și se roagă lui Dumnezeu: „Dă-ne, Doamne, ploaie curată și liniștită, peste pământul ars de soare”. Ruga lui însă de multeori nu-l ascultată. Păcatul distrugerii pădurilor își are pedeapsa lui. Din porțile văzduhului, deschise larg, ploala vine și cade cu vuet de furtună și grindină nimicitoare. În câteva clipe, pâraiele și văle ies din matca lor și dau năvală peste sămănături. Pe dealuri, valerile de apă furioasă sapă râpe adânci, spală coasta de pământ, mișcă pietrele din temelie și rostogolesc totul la vale. În mai puțin de 30 de minute, potopul a spintecat munții, a înmuiat dealurile și a îngropat sub dărâmături de nisip și lut galben toate roadele pământului, toată munca și toată speranța omului.

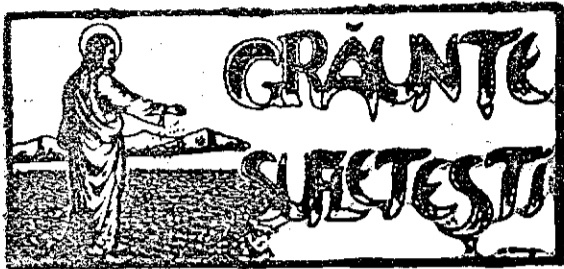
Furtuna a ținut puțin, dar prăpădul a fost nespus de mare și după el încep să ardă din nou razele de foc. În multe locuri, unde altădată aveam vii bogate de struguri din boabe pline și răcoapte, unde pe gila neagră se plecau de greutate lanurile de spice aurite și apa curgea limpede și domoală, azi e împărăția pământului uscat și crăpat, peste care tremură de sete behăltul caprelor. Nisipul și pustiu s'au înfrățit cu sărăcia și bietul om, zdrobit de jalea câmpului, își plânge soarta nemiloasă, care nu-l mai dă ploaie la timp, curată și binefăcătoare.

E tristă viața fără covorul frumos de verdeață și acesta nu mai este pe multe platuri românești. Nu. Pentrucă nu mai este codrul care dă umezeală aerului, răcorea arșița soarelui, oprea din mersul lor vânturile prea mari, fixa pe loc cu rădăcinile lui urlașe, pământul de pe coaste și imblânzea rostogolirea apelor.

În fața acestui dezastru, ce amenință bogăția țării, avem datorită sfântă, să cruțăm pădurile și să reimpădurim munții și dealurile golașe. Cine redă pădurii un arbore frumos, acela asigură traiul unui strănepot.

Pădurea e părintele nostru străbun. Ne-am născut în freacăta ei dulce și am trăit din bu-

nătășile ei. Sub frunzișul ei bogat și la umbra ei, țesută din iubire și bunătate, ne-am ocrotit sute și mii de ani, când peste hotarele noastre alergau nebunește străinii, unii mai sălbatici decât alții. Fără munți și dealuri împădurite, strănepoții noștri nu vor mai auzi basmul câmpilor bogate, căci holda fragedă la chip, cu roua slabă dimineții, nu poate crește pe nisip, nu poate da belșug vieții.

Dreptul la proprietate

Bolșevicii spun că numai statul poate fi proprietar, noi oamenii singuratici nu putem avea nici un fel de proprietate. Ei spun că toată proprietatea este comună, a tuturor, adică a statului. În schimb statul trebuie să se îngrijească de toate pentru toți: de hrană, de îmbrăcăminte, de casă, masă, căldură, medic, farmacie, cu un cuvânt de toate cele de lipsă.

Bine înțeles foștii proprietari ruși s'au împotrivit acestui comunism, pentru că fiecare își avea proprietatea sa câștigată cu multă trudă și mare neceaz. Mai ușor s'au învoit la aceasta muncitorii din fabrici, cari de regulă trăiau și trăiesc, cum s'ar zice, dela mână la gură, precum și oamenii osurateci și bețivii cari, o viață întreagă, n'au făcut alta decât au mâncat, au beut și și-au petrecut.

Chiar și înșiși bolșevicii s'au convins, dela o vreme, că sistemul lor nu aduce roade; de aceea au dat voie țăranilor, să poată avea, proprii a lor, câte 6 jughere de pământ, dar roada întrecătoare să o dea statului. Țăranii din Rusia sunt cât se poate de nemulțumiți de comunism,

dar n'au ce face, că cine poartă pușca, acela poruncește, iar ceilalți trebuie să se supună.

Intrebarea e, avem drept la proprietate ori ba?

Dumnezeu dela început a predat oamenilor pământul zicând: „Să facem om, după chipul nostru și după asemănarea noastră” și „fiți roditori și vă înmulțiți și umpleți pământul și supuneți-l și stăpâniți pest peștii mării și peste păsările cerului și peste dobitoace și peste tot pământul și peste toate jivinele care se târăsc pe pământ” (Cartea Facerii 1, 26—28). Prin urmare omul are drept dat de Dumnezeu la proprietate.

Ce s'ar și întâmpla dacă omul n'ar avea drept la proprietate? Cine l'ar îngriji în boală și la bătrânețe? Și apoi dacă ar trebui să lucreze fără întrerupere, iar întreg câștigul ar fi silit să-l predea statului, câți n'ar trage chiulul și ar lucra numai de frica baionetei și a glonțului, până e soldatul la spatele lui?

Omul fără drept la proprietate ar deveni un rob osândit la muncă silnică pe viață, care ar trăi pururea în ceartă și dușmănie cu deaproapele său, fiindcă nu lucră la fel, dar mâncare primește la fel. N'ar mai fi între oameni nici râvna de a lucra, nici ambiția de a inventa ceva ori de a propăși.

De aceea oamenii, începând cu Cain și cu Avel, au și avut totdeauna proprietate. „Și Avel era păstor de oi, iar Cain era muncitor de pământ”, ni-se spune tot la Cartea Facerii 4, 2.

Că unii oameni au prea mare avere, iar alții prea puțină și atâția înși chiar nimic, e adevărat. La aceasta însă nu e de vină Dumnezeu, nici biserica, ci răutatea cea mare a oamenilor cari se lasă stăpâniți de diavolul. Știm doară, tot din sf. Scriptură, că: „mai lesne este să treacă o cămilă prin urechile acului decât să între un bogat întru împărăția cerurilor” (Matei 19, 24) și că „fericiți sunt

cei săraci cu spiritul, că a lor este împărăția cerurilor” (Matei 5, 3).

Averea se câștigă înainte de toate prin muncă, căci zice sf. Scriptură: nu vrea să lucreze, acela să nici nu mănânce” (II. Tesaloniceni 3, 10). În rândul al doilea prin moștenire și prin dăruire, căci a dat Domnul către Avram: „urmașilor tăi rui-voin această țară” (Cartea Facerii 7). În sfârșit prin cuprindere. Au fost vremuri adecă atâtea pământuri neluate de nimenea pe cari a început a le lua câte un om harnic și astfel a devenit proprietarul lor. Chiar și astăzi sunt locuri unde acestea în unele țări cu locuitori săraci. Ceeace s'a câștigat în forma aceasta, pe dreptul, nu se poate lua de către nimenea.

Nici statul nu are drept a ne lua proprietatea, și chiar și, dacă aduce oarecând de lege (exproprierea), este dator să cumpere pământul sau casa expropriată. În schimb statul are dreptul de a reține proprietatea prea mare a unora, răscumpărând cu bani pe proprietar, și a pune impozite pe cetățeni. În schimb este obligat a ne păzi neștirbită proprietatea și a face ordine în țară.

Toate acestea le spunem în legea noastră cu porunca a șaptea a lui Dumnezeu care sună așa: „Să nu furi!”

Părintele Iulian

Cum s'au pregătit Blăjenii pentru sfintele Paști

La Blaj totdeauna s'au făcut mari sărbători pentru sfintele Paști. Numai oamenii necredincioși au rămas nepovediți și neînțeleși. Înaltpreasfințitul nostru Mitropolit a îngrijit ca toate tagmele să-și poată mântui păcatele și să se poată împărtăși cu deosebită zeeștile, sfintele, precuratele, cele sfinte moarte, cereștile și de viață făcătoarele, coșatele, Iul Cristos Talne.

Foița „Unirii Poporului”

Chipăruș nădrăvanul și Voinicul de către ziuă născut

A fost odată un împărat mare și a avut o împărăteasă ca o jupăneasă. Împăratul acesta a avut trei fete, dar nu le-a lăsat să iasă afară din casă, pentru că li era frică ca nu cumva să le ducă smeii. Odată împăratul fiind plecat de acasă, fetele au cerut voie dela mama lor, să le îngăduie să meargă în grădină ca să vadă florile. Împărăteasa le-a lăsat, dar le a zis, să nu șadă multă vreme, că vor veni smeii și le vor duce. Ducându-se ele în grădină, nu peste mult au venit trei smei și le-au dus pe tustrele. Împărăteasa tot aștepta să se întoarcă, însă, văzând că ele nu mai vin, s'a dus și le-a căutat în toate locurile, dar nu le-a aflat niciări. După ce s'a întors, împăratul i-a spus tot ce s'a întâmplat, și plângea dimpreună cu el. Nu mult după aceea umblând împărăteasa prin casă, a aflat un fir de piper, și de năcăjită l-a ros. După ce l-a ros a treia zi a văzut împărăteasa că a început a fi grea, și la 9 luni a născut un copil mândru și frumos, căruia i-a pus numele de Chipăruș nădrăvanul. Copilul creștea ca din apă, și când era de trei ani toți credeau că e de 18. După ce a ajuns mare i a spus mama lui, că a mai avut trei surori pe cari le-a răpit trei smei. Auzind

aceste Chipăruș, s'a dus în casă la tatăl său, și i-a spus că pleacă după surorile sale să le aducă acasă. Împăratul și împărăteasa au început a plânge, rugându-l să nu plece, dar toate au fost în deșert, fiindcă Chipăruș, luându-și ziua bună dela ei, s'a dus în lume.

A umblat multe țări îndepărtate și trecând peste foc și peste apă, în o zi a dat de o curte mare domnească așezată pe un vârf de munte. Acolo a stat trei zile și trei nopți bătând la porțile cele ferecate, și cerând să-i îngăduie să intre înăuntru, dar nu i-a răspuns nimenea. Când a fost în a treia noapte, a eșit o fată atât de frumoasă încât fața-i strălucea ca lumina lunii. Luându-l de mână l-a dus în curte, i-a legat calul în grajd, iar pe el l-a poștit la masă să mănânce, rugându-l să plece apoi cât mai de grabă, căci de va veni fratele ei acasă și îl va găsi, îl va omori. Chipăruș a întrebat-o atunci, unde-i fratele ei și cum îl cheamă? Fata i-a spus că e la câmpul ca florile, și-l cheamă Voinicul de către ziuă născut. După ce s'a ospătat Chipăruș a plecat grabnic la Voinicul de către ziuă născut și l-a aflat dormind la umbră de viorea cu paloșul lângă el. Văzându-l cufundat în somn, Chipăruș s'a gândit întâi să-i taie capul, dar apoi fiindu-i milă, s'a culcat și el lângă acest voinic, și îndată a adormit. Trezindu-se Voinicul de către ziuă născut, și văzând un străin dormind alături de dânsul, i-a fulgerat și lui prin cap gândul să-i omoare. Și-a tras însă pe seamă că și el ar fi putut păți la

fel, și s'a așezat apoi lângă Chipăruș, și să se trezească, ca să se lupte amândoi dreaptă.

Trezindu-se Chipăruș s'a luat la trântă Voinicul de către ziuă născut. L-a prins Chipăruș odată cu amândouă mâinile, l-a strâns în mijloc și a început a-l afunda în pământ. Era mai gata voinicul să-și dea sufletul, și i-a strigat lui Chipăruș: „Lasă-mă, frate, omorî, că ne vom prinde frați de cruce”. Chipăruș l-a lăsat din strânsoare și s'a așezat amândoi voinicii frați de cruce până la dimineață, apoi au plecat unul în o parte, altul în alta vânătoare.

Către seară Chipăruș, ostentit de altele s'a întors la curtea Voinicului de către ziuă născut și a rămas acolo până a doua zi. Când a fost pe la amezai, aude deodată strigăt atât de puternic de se cutremura pământul. Auzind că e glasul Voinicului, Chipăruș a alergat prin păduri până ce a aflat pe voinic său aproape mort. Întrebându-l, ce i s'a întâmplat, Voinicul l-a rugat pe Chipăruș să-l întăie un sicriu, să-l așeze în el și să-l ducă acasă, fiindcă de îndată ce va isprăvi curtea, el va și muri.

Așa a făcut Chipăruș pe cum i-a spus voinicului, și după ce l-a dus acasă, el a început a-i povesti pățania sa. După ce despărțit unul de altul, Voinicul a plecat în pădurea cea neagră, unde a împușcat un rumb și apoi a făcut foc să-l frigă.

De aceea a poruncit, ca fiecare școală, și apoi atât preoții cât și mireni, să-și aibă duhovnicul, care să-l pregătească pentru Paști. Iată fiecare școală, preoții, mireni și călugărițele, ce duhovnic au avut:

La Gimnaziul Industrial cuvântările le-a ținut părintele duhovnic al Seminarului Teologic Dr. L. V. Pandrea. La școlile secundare de fete au vorbit părintele lezuit Chira la elevele din clasele V—VIII, iar la cele de pe clasele I—IV pâr. A. Platan. La băieții din clasele I—IV dela liceul teoretic și comercial pâr. profesor Dr. Eugen Popa, iar la clasele V—VIII. pâr. secretar mitropolitan Dr. Alexandru Todea. La elevii dela Școala Normală de băieți pâr. călugăr și profesor Vasile Cristea. Pe copiii dela Școala Primară de Stat i-a pregătit pentru sfintele Paști pâr. spiritul Dr. L. V. Pandrea, iar pe fetițele dela Școala de Aplicație a Școlii Normale de fete pâr. profesor Dr. Eugen Popa. Pe elevii dela Gimnaziul Industrial i-a pregătit pentru sfintele Paști pâr. refugiat și astăzi funcționar la Administrația Centrală Capitalară Emil Marchiș.

Preoșilor din Blaj le-a ținut exerciții spirituale în Sâmbăta lui Lazar, Dumineca Florilor, Lună și Marția Mare pâr. profesor Tit Liviu Chinezu; iară călugărițelor noastre pâr. secretar mitropolitan Dr. Alexandru Todea.

Pe mireni din Blaj i-a pregătit pentru sfintele Paști pâr. profesor Ioan Mică, predicanț în Catedrală în fiecare seară din săptămâna a cincia a postului mare.

Astfel înaltpreasfințitul nostru Mitropolit s'a îngrijit, ca toate tagmele din Blaj să-și aibă duhovnicul lor care le-a pregătit pentru sfintele Paști.

Un suflet la doi?

Usturător răspuns dădu odată un paroh unui creștin de al său, care se socotea în numărul celor... scutiți de a se pune între norodul de rând, când e vorba de a-și împlini datoriile religioase.

Parohul îl invită pe acel creștin, să se gândească de acum că... se apropie Paștile!

— N'aveți grijă, păriate paroh, n'aveți grijă! La noi în casă nu suntem păgâni. Toți merg la biserică, toate datoriile le îndeplinesc, totul e în regulă.

— Dar, Dumneata?... — Parohul zise așa pentru că știa că nu-i prea păsa de cele sfinte, ci ale sufletului le trăsese demult pe linia moartii.

— Eu? — ce-i drept, răspuse acela, cam așa... dar femeia mea, o cunoașteți doar bine, cât e de bisericosă.

— Bine, bine, răspuse atunci parohul, dar oare femeia d-tale nu are sufletul numai pentru dansa? Ori poate că sunteți: *un suflet la doi?*

(Din Revista «Viața» Nr. 4, care apare la Săbăoani — Roman).

O mare păgânătate

O femeie își omoară bărbatul și apoi îl spânzură

Mai mare păgânătate decât cea petrecută în zilele trecute în comuna Tazlău din Moldova, pare că nici nu s'ar putea închipui. O femeie, mamă a trei copilași, după ce încearcă să-șiucidă în mai multe rânduri soțul, îl omoară într'un mod înflorător și apoi îl spânzură. Dar să povestim așa cum s'au întâmplat lucrurile: între soții Ioan Leahu și Ana din comuna Tazlău nu prea era înțelegere bună și nu prea era, din pricină că Ana, deși mamă a trei copilași, trăia în neleguire cu un fecior stricat din sat. Și cum Ion Leahu era om cu stare bună, soția necredincioasă nu s'ar fi despărțit bucuros de el. Se gândea mereu, cum ar face ea să se scape de bărbat și să-și rămână ei averea. Nu-i rămânea altceva de făcut decât să-și omoare și Ana s'a gândit s'o facă și aceasta. A pus la cale mai întâi pe ibovnic să-și omoare, apoi a încercat ea să-și otrăvească, dar n'a izbutit. Se vede că-l păzia și pe bărbat ingerul cel bun.

Într'o seară și-a îmbătat bine soțul și a chemat apoi în casă la ea pe ibovnic și încă pe doi frați din sat. Toți patru au năvălit asupra nefericitului om adormit și după ce l-au sugrumat și și-au bătut joc de el, s'au gândit să-și spânzure de o grindă în șură. Credeau că în felul acesta vor lășela lumea și vor face să creadă că Ion Leahu s'a spânzurat. După această ispravă, neleguirea femeie a început să

plângă și să cheme vecinii în ajutor, că l-a spânzurat bărbatul. Numai că socoteala de acasă nu s'a potrivit cu cea din târg. Doctorul și judecătorii cari au venit au cam bănuit despre ce moarte îl vorba și ucigașii au fost prinși. Străniți cu ușa, au mărturisit totul și au fost trimiși să și la plata pentru neleguirea lor.

Din Tohanul Vechiu

— Oameni darnici și de inimă. —

O așezare românească, pe Valea de sus a Bârsei, — din județul Brașov, — e comuna Tohanul Vechiu. Sat grăniceresc, cu oameni umbrași și scuturați, și cari prin rândurile lor, făceau fală neamului și Bisericii în trecut. Numai de puterile lor și-au ridicat școala grănicerescă, cu etaj, încă la 1884, când pe acele vremuri abia se puteau găsi astfel de școli prin satele noastre românești. Biserica, iarăși renovată la 1841, astăzi e sala sătenilor, căci așa e de gătită și împodobită, cu lumină electrică și cu podeala parchetată, cum puține biserici se mai găsesc. Ce să mai zicem de cimitir, care este curat, cu mormintele și criptele înșiruite, și închis cu zid, cu stâlpi de beton și porți de fier, de poate face fală oricărui oraș. — Fără a avea parohia pământuri sau păduri, din care să acopere aceste cheltuieli, ci numai din dragostea de jertfă a credincioșilor. Ar trebui să înșirăm un pomelnic întreg pentru toate înfăptuirile și daniile făcute. — Dar iată câteva din cele mai însemnate: — Văd. Ana Jos Popa — acum moartă — își dăruiește casa, și tot cuprinsul în valoare de sute de mii, în anul 1925, pentru locuință de preot; în 1930 se începe zidirea noii case parohiale pentru al doilea preot; altă credincioasă, iarăși acum moartă, a

apropie fript, a auzit un glas de babă vâetându-se: „Vai friguri-măi.“ „Vină de te încălzește“ i-a răspuns Voinicul. „Ași veni“ i-a răspuns baba „dar mi-e frică de câinii tăi.“ „Vino“ i-a răspuns din nou Voinicul „nu te teme că nu te vor mușca.“ Baba i-a dat atunci trei fire de păr, zicându-i să le arunce peste câini. Făcând așa Voinicul, și baba s'a apropiat de foc ținând în mână o broască pe care o apropia de jăratec ca să o frigă. Când a fost mai friptă, baba i-a zis voinicului: „Cine frige broasca, va mânca porumbul, și cine frige porumbul, va mânca broasca.“

Atunci zise Voinicul: »Ba vom mânca fiecare ce frigem.« Baba începând din nou a zice așa, feciorul a întors frigerea în care era porumbul, și a lovit pe babă peste gură de i-au sărit 21 de dinți. Atunci îndată a sărit baba la el, l-a prins de grumazi, l-a trântit la pământ și a început a-l apăsa. Văzându-se Voinicul jos, a strigat la câinii lui: „Câini, câinișorii mei, prindeți-mi pe babă și o faceți cât o arie pe care ar putea îmblăți 12 îmblățitori.“ Dar baba a zis: „peri, perișorii mei, legați câinii cu lanțuri“ și îndată s'au legat câinii de nu se mai putea mișca nici unul din loc. Baba a scos atunci un cuțit, i-a spintecat pieptul Voinicului și i-a luat inima, așezând în locul ei alta de putregaiu, apoi iar i-a cusut pieptul la loc. Când a isprăvit feciorul de povestit lui Chipăruș pățania sa, îndată a și murit.

Plângându-și fratele, Chipăruș a plecat și

ei cu câinii la vânat și s'a dus chiar la Mărul Popii, împușcând și el un porumb. Dar când îl frigea, a venit și la el baba cu o broască în mână, și zicea că-i e frig. Chipăruș a poștit o să se încălzească, însă ea i-a zis: „Vin, numai ia acești trei perișori și-i aruncă peste câini.“ Chipăruș i-a luat și până să bage baba de seamă, i-a aruncat în foc. Baba venind apoi a început a se încălzi și a-și frige broasca, care cu cât se încălzea, cu atâta creștea mai tare, încât atunci când a fost aproape friptă, era mare cât o clae de fân. Baba a început a zice și către Chipăruș „Cine frige broasca, mănâncă porumbul, și cine frige porumbul, mănâncă broasca.“ Atunci Chipăruș a și plesnit-o peste gură cu frigerea lui, de i-a plesnit buza din jos. Baba numai decât a sărit la el, l-a prins de gât și a încercat să-l trântescă. Dar îndată, căci Chipăruș a culcat-o la pământ, apoi a chemat câinii asupra ei. Baba a strigat să se lanțuiască câinii, dar s'a lanțuit focul, iar câinii slobozi s'au repezit asupra ei, au prins-o de toate părțile și au întins-o de au mai omorât-o. După aceea a întregat-o Chipăruș să-și spună, ce-a făcut cu inima Voinicului de către ziua născut, că de-i va spune ce a făcut cu ea, și cum poate el să-și învie, atunci o va slobozi. Baba atunci i-a zis: „Te vei duce tot pe cărarea aceasta și vei afla un arbore borșos, acolo vor fi 99 de inimi, dar a Voinicului de către ziua se cunoaște, pentru că are în mijloc un fir de grâu curat. O vei lua și te vei duce acasă, vei lua apoi 3 nuiele de

sânger, și după ce vei pune inima la loc și-l vei coase, îl vei lovi cu nuielele peste spate și-l vei spăla cu roua de pe flori, apoi va învia.“ După ce a gătat baba de spus, Chipăruș și-a asmuțat asupra ei câinii, cari au făcut-o fărîme.

A plecat apoi spre casă, a făcut cum l-a învățat baba și a înviat pe Voinicul de către ziua născut. Văzându-se sculat din morți, Voinicul l-a întrebat pe Chipăruș, ce să-și plătească pentru binele mare pe care i l-a făcut. „Nimica — i-a zis acesta — numai să-mi dai pe sora ta de soție.“ „Bine“ — i-a răspuns voinicul — „a ta să fie.“ Dar spune-mi, Chipăruș, de ce ai pornit în lume de ai ajuns tocmai la curțile mele.“ Chipăruș i-a povestit din fir în păr pățania surorilor lui, cari au fost furate de smei și l-a rugat să plece împreună să le scape din mâinile acestora.

„Voiu veni“ zise Voinicul, și plecând amândoi au trecut peste nouă țări. Când au ajuns la marginea țării a noua, au întâlnit curtea smeului celui mai mare, acoperită întregă cu aramă. S'au dus apoi până la fereastră și uitându-se înăuntru, au văzut pe smeu dormind. Atunci au început a striga amândoi, de a răcit smeu de tot, apoi au intrat înăuntru. Aici au aflat sbiciul smeului care era după ușa în cui, au plesnit cu el în 3 părți, și, ca prin minune, toată averea smeului s'a prefăcut în un bostan de aramă. S'au dus apoi la ceilalți doi smei și au făcut tot asemenea, după aceea și-au luat pe toate trei surorile și au plecat la curtea Voinicului.

dăruit bisericii din Braşov 150.000, iar celei din Tohan pământuri, în valoare de zeci de mii Lei; — fraţii Ioan şi George Popa, în slujbă la Bucureşti, au cheltuit cu instalarea luminii electrice în biserică, peste 15.000 Lei; un bun mănunchor al condeinelui, ziaristul Oprea, a dăruit o sf. Evanghelie, lucrată în scoarţe de argint, în preţ de peste 51.000 Lei; dna Mărioara Cantacuzino, cu locuinţa în Bucureşti, 1 rând de haine — ornate — bisericesti şi 2 prapori; văd. Ana N. Nicoară, iarăşi un rând de haine bisericesti; iar, de sfintele Paşti de acum, d-na Ştefania Mucea, soţia notarului, dăruieşte un nou rând de haine — ornate — bisericesti, cu toate cele trebuincioase, — ca „o jertfă lui Isus, pentru toate câte le-a dăruit lor Domnul.“

O întrecere între oamenii de carte şi plugarii noştri, de a jertfi din avutul şi prisosinţa lor pe altarul Domnului.

Bunul Dumnezeu să le primească jertfele lor, să le răsplătească din darurile sale bogate, şi vor fi buni pilduitori înaintea credincioşilor.

Iarăşi sfinţire de clopot la Sebeş

Abia s'a împlinit o lună de zile, de când anunţam că în parohia Sebeş, din vicariatul Făgăraşului, s'a sfinţit un clopot nou, cumpărat cu obolul credincioşilor din sat, şi azi ne aflăm în plăcuta situaţie de a anunţa, spre îndemn şi altora, că în aceeaşi parohie, s'a sfinţit, în Dumineca Florilor, de către părintele Dumitru Sălăgean din Copăcel şi Ioan Muntean, preotul local, — alt clopot, care a fost turnat din nou, cu cheltuiala lui Valeriu Popa, în suma de 5138 (cinci mii una sută treizeci şi opt) de Lei; precum şi un potir, reparat, pe cheltuiala lui Vasile Lupu, ambii din Sebeş.

Noi încreştăm cu multă bucurie aceste ştiri şi nu avem decât cuvinte de laudă pentru preotul ce nu predică în zadar, ca şi pentru credincioşii ce-şi arată prin fapte credinţa din suflet, cum au făcut Valeriu Popa şi Vasile Lupu din Sebeş.

(†)

Ceţii şi răspândiţi „UNIREA POPORULUI“

După ce au ajuns acasă, Voinicul de câtră ziuă născut şi-a luat de soţie pe una din surorile lui Chipăruş, şi a făcut un ospăţ pe un fund de fedeleş. Chipăruş, cu soţia şi cu celelalte două surori s'au întors la curtea împăratului, cari i-a aşteptat primindu-i, cu ospăţ şi veselie.

S. M.

Lăudaţi pe Domnul

*Lăudaţi pe Domnul sfânt
Popoare de pe pământ,
Numele lui îl slăviţi
Şi pe dansul îl iubiţi.*

*Vestiţi-i mărirea lui
Căci nimeni ca dansul nu-i,
El este stăpânul sfânt
Peste ceriuri şi pământ.*

*Norii, ceaţa-l inconjoară,
Ingeri mii în juru-i sboară
Şi-l preamăresc Heruvimii
Arhanghelii, Serafimii.*

*Fulgerile-i se cobor
Din 'nălţimea norilor
Şi lumea o luminează
Cu'nspăimântătoare rază.*

Misiuni sfinte la Sâncel

Începând din ziua de 6 şi până la 13 Aprilie 1941, timp de o săptămână, locuitorii comunei Sâncel din jud. Tr. Mică, au avut o mare mângăiere sufletească. Timp de 8 zile încheiate le-a fost predicat cuvântul lui Dumnezeu de către harnicul călugăr misionar Pr. Iosif Bal dela Mănăstirea Obreja-Alba.

Programul fiecărei zile a fost următorul: dimineaţa la ora 7 Sf. Liturghie. Înainte şi după Sf. Liturghie mărturisiri. La amiază a doua Liturghie şi împărtăşirea credincioşilor. La fiecare Liturghie predică. După masa iarăşi spovedanii până seara, când se făcea După-cinarul, urmat de predică. Deci 3 predici la zi.

Mărturisirile au început chiar a doua zi după sosirea în comună a Păr. Iosif Bal; cel dintâi fiind spovediţi copiii de şcoală. Au urmat apoi tineretul (fete şi feciori) şi în sfârşit oamenii mai în vârstă.

A fost atâtă lume la Biserică în aceste zile, mai ales seara, încât numai la marile sărbători (Crăciun, Paşti) mai era aşa plină. S'au spovedit şi cuminecat aproape 1300 de persoane.

Dar nu numai aceasta a fost activitatea zelosului părinte Bal, ci în timpul liber mergea din casă în casă la diferiţii bolnavi, cari nu puteau cerceta sf. biserică, ducându-le şi lor mângăierea dumnezeiască acum înaintea marelui sărbători a Învierii Domnului.

Deasemenea, a cercetat casele celor necununaji la biserică, convingându-i, să nu mai rămână în această situaţie. Şi într'adevăr, s'au cununat 5 perechi, punându-se în calea cea dreaptă.

Dumnezeu seara, 13 Aprilie, sfintele misiuni au luat sfârşit. Păr. Bal a ţinut să arate credincioşilor, în ultima sa predică, ce trebuie să facă de acum înainte, şi anume: 1) să albe credinţa, 2) să ţină poruncile şi 3) să se folosească des de mijloacele lăuate de Mântuitorul pentru dobândirea vieţii de veci (pocăinţa şi sf. cuminecătura).

A mulţumit apoi credincioşilor care au venit în număr aşa de mare şi l-au ascultat,

*Când răsună glasul Lui
Din'nălţimea ceriului
Tremură munţii, pământul,
Ca iarba când bate vântul.*

*Dreapta Domnului e tare,
Da 'ndurarea Lui e mare,
Ceriul şi stelele spun
Cât e de milos şi bun.*

*Ferice de toţi cei care
Păresc poruncile Sale,
O de-ar păşi a Lui cuvânt
Toţi oamenii pe pământ!*

*Să-l laude cu cântări
Între cele patru sări
Şi pe dansul să-l iubească
Legea Lui să o păsească.*

*Căci El în iubirea Lui
Din 'nălţimea ceriului
A trimes pe Fiul său
Să ne mântuie de rău.*

*O, veniţi oameni din lume,
Să lăudăm sfântu-i nume
Să trăim viaţă curată
Cum El dela noi aşteaptă.*

Dor de peste graniţa cedată

*Firicel de iarbă neagră
De parte eşti mândră dragă,
Eu de parte, tu de parte
O graniţă ne desparte.*

*O graniţă şi-o pădure
Şi-o grădiniţă cu mure,
Dar tu nu te supăra
Graniţa se va strica.*

*Să se vadă răţ cu răţ,
Să vadă şi eu ce-am tubit,
Să se vadă sat cu sat,
Să crezi că nu te-am uitat.*

Mija Aurel, com. Tătăreşti,
jud. Târnava-Mică.

rugându-i, să ţină cele spuse, pentru că şi strădania Sf. Sale să nu fie zadarnică, răspuns, mulţumindu-i, Păr. paroh Gh. G. asigurându-i că vor cânta să nu se despartă niciodată de cele auzite şi să fie buni credincioşi din Sâncel şi să mai vină pe la

S'a făcut apoi înconjurul bisericii în netul clopotelor, după care, credincioşii iarăşi în biserică, s'a făcut primirea membrilor în Reuniunea Mariană, depunându-se şi în mântul. Chiar la sfârşit, a luat cuvântul voinicul preot pensionar, Păr. Vasile Smigela care în cuvinte calde a ţinut de a sa dăruie să mulţumească Sf. Sale Păr. Bal, pentru ceea ce a făcut pentru credincioşii din Sâncel pe care l-a păstorit nu mai puţin de 44 de ani. Predicile Sf. Sale au fost un balsam mângăitor în aceste vremuri de grea urgle pe care au trăim. Slujba s'a terminat la ora 11 seara.

De multă vreme, n'au mai auzit Sâncelii aşa predici frumoase şi nu s'au împărtăşit în număr aşa mare. Dea bunul Dumnezeu toate sfaturile primite să le ţină într-o viaţă spre mulţumirea tuturor.

*Că şi norii, ploaia, vântul
Apa mării şi pământul
Implinesc a Lui cuvânt,
Căci puternic e şi sfânt.*

*Mare este Dumnezeu
Şi 'nălţat numele său.
Bindecuvântat să fie
A Lui nume în vecie.*

Iacob Suciu, com. Valea-Liel,
judeţul Turda

Simţuri rătăcite

*Nu vezi acolo peste zări,
Din noaptea fără de sfârşit
Apar fantastice chemări
Martirul unul neam tubit?*

*N'auzi cum plânge-o cucuvea
Tot mai încet, tot mai departe,
Şi cern'e'n sboruri de priveghiu
Atâtea prevestiri de moarte?*

*Nu simţi acum în trupul tău
Cu Hristul care va să'nvie
Că s'a scula şi el, Ardealul,
Din nesfârşita-i agonie?*

*Nu simţi?... N'auzi?... Nu vezi?...
— Din noaptea fără de sfârşit
Apar fantastice chemări
Martirul unul neam robit.*

Traian Dragă

Momente din viața Episcopului martir Ioan - Inocențiu Micu

Episcopul român Ioan Micu s'a născut în comuna fruntașe și curat românească Sadu, comună aflătoare în partea le miază-zi a orașului Sibiu. Am fost în această comună, așezată pe o vale frumoasă, încunjurată de coline, pline de verdeață și de păduri de brad. Am văzut și casa, în care s'a născut episcopul, martir, Ioan-Inocențiu Micu-Clain, care a nuncit, atât de mult pentru obiditul nostru team românesc și tocmai pentru dragostea și cea mare față de acest neam românesc i-a fost dat să moară departe de țară și neamul lui iubit, în Roma străbunilor noștri.

În anii copilăriei lui, a fost mut...

Episcopul Ioan-Inocențiu Micu s'a născut în anul 1692. Mare a fost dorerea părinților lui, văzând, că atunci, când alți copii încep să gungure primele tonuri, cari ormează limba, graiul acestor mici înțelegători nevinovați, copilul lor nu scotea nici un cuvânt... Copilul acesta și părinții lui îl priveau, având o mare amărăciune în inimile lor, văzând că el e mut.

Cum i-s'a deslegat limba?

Pe lângă Sadu trece, șerpuind printre pietri mari, un râu cristalin de munte, care vine de departe, din munți. Copiii de leama lui făcure într'o zi mici corăbioare de hârtie de acelea, de cari făceam și noi în anii copilăriei noastre, — iar mai în jos au făcut un mic dig, care avea să oprească aceste corăbioare de hârtie. Ei dădeau drumul pe apă acestor mici corăbioare și dădeau și se bucurau cum săltau peste valurile apei. În jos, lângă dig, stătea copilul Ioan Micu, care nu se amestecase în joacă. La un moment dat, s'a rupt acest dig și corăbioarele acelea de hârtie au început să o tulsească pe râu în jos. El s'a speriat și a scos un strigăt de spaimă, chemând copiii în ajutor, că li-s'a rupt digul. Precum preotului Zaharie, numai după nașterea fiului său Ioan, care mai târziu a devenit sfântul Ioan Botezătorul, — i-s'a deslegat limba și a început să grăiască, tot astfel din clipa aceea băeșășul Ioan Micu din Sadu, care mai târziu a ajuns episcop, — a început să vorbească. Nici nu ne putem închipui, ce mare a putut să fie bucuria părinților lui, când, venind el acasă, au văzut, că fiul lor începe să grăiască. De atunci a început apoi să se intereseze de orice lucru. Întreba mereu pe tatăl lui, că ce e acest lucru și cum se numește?

În cale îi iese binețăcătorul lui...

Intr'o zi, tatăl lui a mers la Sibiu, cu lemne de vânzare. Copilul lui s'a rugat stăruitor, să-l iee și pe el la Sibiu. L-a luat cu el. Lemnele le-a vândut senatorului Schmiedt von Scharffenbach, unui om bogat, căruia îi mai vânduse el și de altădată lemne și pe care îl cunoștea demult. Acesta l-a întrebat, a cui este acest copil?, — iară el a spus, că e al lui și i-a povestit, prin ce întâmplare a trecut acest copil, care s'a născut mut și a început apoi să vorbească.

Bogătașul Schmiedt von Scharffenbach a rămas atât de mirat de întâmplarea aceea minunată, încât l-a rugat pe tatăl lui, să i-l lase lui, să-l crească el la școală.

L-a încredințat deci lui și acest om binevoitor l-a dat pe acest copil la școlile din Sibiu, iar mai târziu la alte școli mai înalte. Când era Ioan Micu la școlile din Sibiu, binefăcătorul lui îl mai trimetea, din când în când, prin oraș, să-i facă diferite cumpărături. Acest Schmiedt von Scharffenbach avea căsi mari, pe locul unde e clădit azi hotelul „Împăratul Romanilor” și prăvălia Wermescher din Sibiu și anume, în strada numită azi: str. Regina Maria.

Toate aceste întâmplări din viața acestui episcop — mucenic român le știu eu dela preotul săsesc Ioan Plattner, în etate de 85 ani, fost pe vremuri preot în Slămnic, un om, care s'a ocupat mult de întâmplările din cele trecute vremi.

Viața și faptele episcopului
Ioan - Inocențiu Micu

Dupăce și-a terminat studiile în Sibiu, el a fost trimis în seminarul teologic din Tirnavia. Pentru însușirile lui frumoase și mintea lui ageră, încă pe când era în seminar, a fost ales Episcop al Romanilor uniți din Ardeal. A mai rămas încă în acea școală de preoți până în Iulie 1729, când a intrat în mănăstirea gr.-cat. rutenă Muncaciu, unde s'a înscris în ciul monahal, călugărindu-se. În 23 Septembrie a aceleiaș an a fost sfințit de preot. În 25 Sept. 1730 a intrat în ordul călugăresc „Sf. Vasile”, primind numele de Inocențiu. Numele lui de familie era Micu, iară mai târziu i-s'a adăugat numele german de Clain, ceea ce înseamnă pe românește mic. În 5 Nov. 1730 a fost sfințit de episcop. A mers apoi la Viena, unde bazându-se pe diploma Leopoldină, a cerut drepturi pentru clerul și poporul român unit.

În 28 Sept. 1732 a fost introdus, cu mare pompă, ca episcop al Făgărașului, cu sediul în Făgăraș. Sub domnia lui Carol VI-lea, între anii 1733 și 1740, în dieta (parlamentul) țării, a luptat pentru drepturile preoților și poporului român. Prin decretul din 24 Ian. 1736 s'a dat preoților sare gratuit, iară prin decretul din 9 Apr. 1736, Camera aulică din Viena a poruncit să se deie înapoi preoților române unite moșia, domeniul din comuna Oarda, care a fost sechestrată pe nedrept de finanți (fisc).

Ioan-Inocențiu Micu a dobândit aprobarea Împăratului Carol al VI-lea de a schimba moșiile episcopoești dela Sâmbăta de Jos (jud. Făgăraș) și Gherlă, cu domeniul grofesc dela Blaj și în 1737 s'a mutat la Blaj, ducând cu sine o mulțime de plugari și meseriași români din jud. Făgăraș, a căror urmași își mai păstrează și azi numele de familie, cari se găesc în țara Făgărașului. Prin decretul din 4 Martie 1739, Blajului i-s'a dat dreptul de a ține târg de săptămână în fiecare Joi, drept de târg, pe care îl are și azi. În 1741 a pus piatra fundamentală a Catedralei din Blaj, și Ioan-Inocențiu Micu este primul ctitor al orașelului Blaj de mai târziu.

Pentru sentimentele lui de Român, pentru lupta lui în favorul națiunii române a fost dușmanit de Unguri și de Curtea Împărătească din Viena, căutându-i vină, ca să-l piardă pe el. În 9 Dec. 1774 episcopul Ioan-Inocențiu Micu a fugit la Roma, din calea dușmanilor lui și ai neamului românesc.

Acolo în Roma, departe de poporul român din Ardeal, a trăit într'o modestă

chilioară acest mucenic român, rugându-se zi de zi, pentru zile mai bune, cari trebuiau să urmeze pentru asupritul popor român din Ardeal.

În ziua de 23 Sept. 1768 și-a închis ochii pe veci și a fost înmormântat în biserica „Madonna del Pascolo” din Roma.

Să-i ridicăm o statuie!

De aproape două sute de ani, acest episcop mucenic își doarme somnul de veci departe de țara lui, departe de orașelul de cultură românească dela îmbinarea Târnavelor, departe de acest Blaj, numit și „Mica noastră Romă”, departe de orașul, care îl are de ctitor pe acest episcop martir, departe de Blajul, despre care cu drept cuvânt a zis Ion Eliade Rădulescu: „De aici a răsărit soarele Românilor!”

S'a făcut România Mare. S'au perindat (au trecut) atâtea guverne pe la cârma țării. Unele dintre aceste guverne au ridicat statui oamenilor lor politici, dintre cari mulți au fost vrednici de acele statui, fiindcă au fost buni agenți în alegerile parlamentare, sau au fost asupritorii cetățenilor acestei țări.

Nici unul dintre aceste guverne nu s'a gândit să ridice o statuie, sau baremi un modest bust episcopului martir Ioan-Inocențiu Micu în piața Blajului; acelui episcop român, care a fost întemeietorul orașului Blaj, al acelui oraș, pe care pe dreptate l-a numit marele nostru istoric Nicolae Iorga „Cetate de cultură.”

Să se ridice baremi acum o statuie Episcopului Ioan-Inocențiu Micu în piața Blajului. O cere aceasta recunoștința neamului românesc, pentru un fiu bun, care a murit în surghiun!

Pr. Valeriu Crișan-Șercala

Dor și jale

Foaie verde vioarele
Numai dor și numai jale,
Foaie verde busuioc,
Numai dor și numai foc,
Acesta-i al meu noroc...

Trandafir floare n'florită
Bădișă gură ndulcită
Și îndulcită-i ca mierea
Nu mă mai despart de ea.

Bădișă din depărtare
Ți-aș trimite-o sărutare.
Ți-aș trimite, n'am pe cine,
Vino dragă tu la mine.

Bădișă, sprâncene negre,
Ce ți-oi spune nu mi-i crede
Tu crezi prea în multe părți
Și îndești câte le vezi
De-ai crede numa într-o parte
Teaș tubi până la moarte.

Frunzuliță de mohor
Mi a trimis bădișă dor
Pe-o frunză din via lor
Ș'o miros și apoi să mor
De at ști, bade, dorul meu
De-ai ști cât mă topesc eu,
At face din noapte și
Și la mine ai venit.
Fă-ți tu, bade, ce ți-i face
Și haida la mine-încoace.

Mija Aurel, com. Tătărlăuș
jud. Târnavă-Mică.

Inger în trup

— Momente din viața Sf. Otilia —

Bieți drumeți, ostenind prin noapte și printre vrășmași fără de număr, spre împărăția luminii ce ne-a fost făgăduită de Fiul lui Dumnezeu, dacă ne vom face vrednici de ea cu ajutorul harului ceresc, noi, muritorii de rând, ne simțim inimile încălzite și puterile sufletului sporite, de câte ori lucește privirii noastre o rază din cetatea stătătoare a slăvilor celor de sus. Tatăl milelor știe prea bine acest lucru și, în dragostea lui nefermă față de noi păcătoși, cu vrerea și a Fiului, și cu împreună lucrarea Sf. Spirit, lasă să-și petreacă pe pământ zilele fapturii ca și noi după chipul și înfățișarea din afară, dar departe de noi cei mulți, prin trăirea lor launtrică și prin tot ce spun aceștia cu graiul, ori săvârșesc cu fapta.

Sfinții toți — căci la ei ne gândim — au trecut prin lume ca arătări cerești, spre care-și îndreaptă cu drag privirea atât oamenii de bunăvoință a vremilor apropiate de ei, cât și cei a veacurilor de mai târziu. Fie că-i vorba de-un sfânt care a apucat pe calea culmilor însoțite după ce a rătăcit, departe de Dumnezeu, prin bătăliile fărădelegilor, ori s'a bătălit prin noroaiile vieții, fie că-i vorba de-un ales al cerului, care și-a păstrat nepătată încreșca podoabă a sufletului primită în taina sfântă a botezului. Cum a fost *Sf. Otilia*, fecioara înțeleaptă, din a cărei viață vom prinde și noi câteva clipe, spre a ei cinstire și a noastră întremare duhovnicească.

A fost odată...

S'au scurs veacuri multe de atunci. Pe răbojul vremii se încreșta anul mântuirii 657 când, între grele ziduri de cetate puternic întărită pe vârf de munte împădurit, și în familie boierească în vinele căreia curgea sânge împărătesc, se naștea, în Alsacia îndepărtată, o copilă cu dor dorită, ca întâia născută a unor părinți cari cerșiseră, cu rugă fierbinți, rod sânu-lui. Venirea pe lume a celei mult așteptate însă, în loc de bucurie, a umplut de jale inima mamei și a înviforat cumplit pe cea a tatălui: odrasla lor era lipsită de lumina ochilor.

Cerul să se fii prăvălit peste Adalric, (stăpânul cetății Hohenburg și tatăl nou născutei), și n'ar fi rămas mai zdrobit ca de vestea aceasta neagră. A și dat îndată poruncă aspră: Să piară din ochii lui și dintre zidurile palatelor sale — că avea mai multe palate și moșii întinse — acea faptură nenorocită, aducătoare de ocară pe capul și neamul său! Toate încercările soției sale de a-l liniști au rămas zadarnice. Fetifa a trebuit să fie îndepărtată.

Dumnezeu însă are grijă deosebită de cei năpăstuiți. Bersvinda, mama copilăi, a dat-o în grija unei femei sărmâne ce-i fusese cândva slujnică. Aceasta a și grijit-o ca ochii din cap un an de zile. Dar cum se poate să rămână taină multă vreme așa ceva? Și iarăși: cum să se aștepte s'ajungă svonul și la urechile atât de puternicului și atât de înverșunatului părinte, cum era tatăl copilăi tainuite tocmai din calea amarniceii lui porniri împotriva ei?

S'a căutat deci alt adăpost pe seama micuței. Și a fost aflat într-o mănăstire de cuvioase măicuțe călugărițe, unde era sta-reță chiar mătușa greu încercatei Bersvinda,

care zi și noapte se ruga lui Dumnezeu și vărsa lacrimi, cu gândul la odorul său nevinovat, dară — după judecată omenească — prigonit de soartă. Aci s'a și ridicat apoi, la fereală de lume și de ale ei răutăți, odrasla jelită de-o cernită inimă de mamă. Cum li vor fi zis pe nume miresele Domnului, ființei ce le era dragă tuturor pentru bunătatea și cumințenia ei — la vârsta de cinci ani știa bine învățăturile mântuirii — nu se știe. Cumva însă a-bunăseamă li vor fi zis ele, deși n'a fost botezată nici când număra și ea douăsprezece primăveri fără mângăieri de tată și fără alinări la sân de mamă. Purtătorul de grijă a toate priveghea însă asupra ei. Vlădicul acelor părți de țară a avut într-una din zile o vedenie și a auzit glas de taină: „Dute în Mănăstirea Miresmelor. Acolo vei găsi o tinerică slujitoare a Domnului. E oarbă din naștere. Tu s'o botezi și să-i pui nume Otilia. Și în clipita când se va boteza, ochii săi o să se deschidă luminoși“. Și așa a fost: îndată ce, prin botez, s'a îmbrăcat întru Domnul, ochii Otiliei s'au umplut de lumină și de lacrimile însoțite ale bucuriei: vedea și ea oamenii, lumea și minunile de frumuseți curate ale lumii. Cea căreia însuși Dumnezeu li dăduse nume cu tălc (Otilia înseamnă: Fiica luminii; ori: Dumnezeu e soarele tău), a primit după aceea numaidecât, din mâinile aceluiaș preasfințit ierarh, un vâl binecuvântat și moaște sfinte, rămânând și pe mai departe între sfintele ziduri ale mănăstirii. Dar fără legătura de a se călugări.

Vestea minunei întâmplare cu ființa aceasta binecuvântată a dus-o părinților săi chiar Vlădicul ce fusese uncalta aleasă a Celui Atotputernic. Bucuria lor a fost de nespus — mai ales a mamei — și, drept mulțumită Celui de sus, tatăl Tiltței a dăruit mănăstirii de maice o moșie întinsă. Dar, din pricini cari nu se cunosc, pe copilă n'a dorit-o la casa părintească. Așa că dânsa a rămas tot unde a fost, crescând între timp în înțelepciune și'n sfințenie, și totodată și în frumusețea cea din afară, cât i-s'ar fi potrivit de minune cuvântul măiestrit al Poetului:

A fost odată ca'n povești,

A fost ca niciodată,

Din rude mari, împărdești,

O prea frumoasă fată.

I-a și mers vestea departe-departe. Vestea cătune și peste sate. Peste munți și peste văi. Până la urechile unuia din frății săi. (Aici caută să încreștam că, după îndepărtarea silnică a ei, Dumnezeu a mai dăruit părinților săi patru băeți și o copilă). Despre care și dânsa auzise multe lucruri bune și numai de laudă. Acestui frățior — pe nume: Hugo — i-a trimis Otilia scrisoare plină de gingășie și dragoste de soră. La care și el a răspuns cu căldura inimii de frate. Și a purces și mai departe: a rugat, în genunchi, pe tatăl său, s'o aducă și pe sora înstrăinată în sânul familiei. Și când a văzut că rugămintile nu prind, a apucat altă cale: a trimis, într'ascuns, trăsura cu telegari, să-i aducă surioara. Care s'a și grăbit să vină între ai săi, și tocmai ajunsese la poalele munților pe cari era clădită cetatea părintească spre care se îndrepta dânsa. Tatăl său, care se nimerise la plimbare într'acolo, și era întovărit chiar de fiul care pusese treaba la cale, l-a întrebat pe acesta ce alaiu să fie cel care se zărește? „E fiica ta, tată, și sora mea, Otilia, care vine la

ai săi“, a mărturisit, sfielnic și cel întrebat. „Și cine a îndrăsnit s'o aducă fără știrea și învoirea mea?“, „Eu tată, sunt de vină pentru toate, și iată-mă aci, gata de orice ispășire. Pe ea însă cruț-o, că n'are nici o

vină.“ Pe ea a și cruțat-o. Dar pe l-a pedepsit fără milă. I-s'a muiat în ma când și-a văzut mândreța de copilă gându-i la picioare, și când i-a simțit crimile calde pe mâinile lui reci. Dar ar fi în stare să prindă în cuvinte rea măicuții, care a aflat repede vestea curătoare? Ca vântul a sburât întru în narea ei, acoperind cu sărutări ochii ce-și căpătaseră lumina pe cale de mântuire.
(Va urma)

Dumitru M.

Strigături

(chiuluri)

culese din comuna Sâncel, jud. Târnave de Prof. Teodor Seien

Mă uitai într'o fântână,
Mă văzui fată bătrână,
Mă rugai lui Dumnezeu,
Să-mi trimită-un nătrău,
Să fie oricum să fie,
Numai s'aibă palărie,
Și să meargă vestea'n sat
Că și eu m'am măritat!...

Foaie verde lămâiță
Fă-te mândro dăscăliță,
Te fă mândro, te fă zău,
Eu mă fac școlarul tău,
Ziua ca să viu la școală
Noaptea să-mi treacă de boală

Frunză verde ca iarba
Hai bădiță de mă ia,
Până-s fată tinerea;
Că dac'oi îmbătrâni
Toți teciorii m'or urî

Eu îți spun, mândruța mea
Că atunci te-oi lua:
Când pe cer vor fi nule
Și pe pământ multe stele!

Frunză verde fir de mac
Nevestele moarte-mi fac,
Moarte-mi fac nevestele
Dar mă'nvie fetele!...

Ce haznă, mândro, de tine
Că te'mbracă măta bine,
Mergi la joc, nu te ia nimic
Vii acasă supărată
Și mi-i te trântești pe vatră

Mândro cu ochii tăi dulci
De pe uliță m'aduci,
Și'n casă la voi mă culci
Mândro cu ochii tăi dragi
De pe uliță mă tragi,
Și'n casă la voi mă bagii

Fost-am aseară peți
La fata birăiții,^{*)}
Și-am văzut gunoi sub pat
De'nsurat m'am întărcat!...

Săracile mutele
Gură dulce place-le
De le-ai da cu lingura
Nu le-ai putea sătura!...

Se mărită mândra mea,
Vai de capul cui o ia,
Bine c'am scăpat de ea!...

Nu-s pe cer atâtea stele
Câte zic de mine rele,
Nu-i pe cer atâta nor
S'astup gura tuturor!...

De trei ori a fost să mor
Tot pe cale călător,
Și-a fost să mai mor odată
Dar am fost scăpat de-o fată!...

Mândruțică din alt sat
Dulce ești la sărutat,
Dulce și fermecătoare
Cine te sărută moare!...

Dragă mi-a fost dragostea
Și n'avui parte de ea,
Urât mi-a fost urâtul
Mi l-a dăruit Sfântul!...

Foaie verde foi de fag
La omul care mi-i drag,
Trei zile de clacă-i fac;
Iar la cel ce mi-i urât
Fac una și-mi pare mult!...

Nu-i în lume cioară albă
Nici noră la soacră dragă,
Nici nu este nici n'o fi
Până'n lume vom trăi!...

Unde văd ce-am iubit eu
Ochii-mi fac baltă și tău,
Unde văd ce am lăsat
Ochii-mi fac fântână'n sat!...

Strigături culese dela horă

Aseară trecui pe coastă,
Mândro, pe la casa voastră,
Maică-ta te slătuia
Și de mine rău vorbea.
Spune, mândro, maică-ta,
Că de s'ar și mânia,
De ne-om fi dragi, ne-om lua,
Iar de urât ne-om lăsa.

Și-atunci, mândro, ne-om lăsa,
Când maică-ta o sămăna
Strat de mac în vârf de ac.
De-a vedea că macu crește,
De lăsat tragă nădejde.
De-o vedea că macu seacă,
Facă bine și mai tacă.

Astă noapte am visat
Că mândra m'a sărutat.
Mă sculai și pipăii
Și nimica nu găsi
Numai doru inimii
Scriș pe fața perinii.

Dorule, urât de lume,
Nu te mai lega de mine.
Dorule, durere rea,
Eji dela inima mea;
Că-i destul de nouă zile,
De când strici inima'n mine.
De când la inimă stai
Și pace nu îmi mai dai.

Tot așa mă strigă'n sat,
Ca să fiu talpă la iad.
Da de ce, Doamne, să fiu,
Că n'am omorît de viu,
Am iubit ce mi-a plăcut,
Alte rele n'am făcut.

Frunză verde iac'asa,
Tot am zis, mândruța mea,
Că de tin' nu m'oi lăsa;
Și iar verde de izlaz
Dar cum pot ca să mă las,
Că ești floare, viorea,
Crescută pe seama mea.

Toată lumea vrea să mor,
Să rămână mândra lor;
Să mor astăzi, să mor mâne,
Mândra lor nu le rămâne;
Că și'n groapă-o duc cu mine.

Hai, mândro, să ne luăm
Și-amândoi să ne jurăm
Din noi care s'o lăsa
Să se uște ca iarba,
Ca iarba primăvara,
Când o taie cu coasa.

Câtă boală pe sub soare,
Nu-i ca doru arzătoare,
Că doru unde se lasă,
Lăcrănilor face casă
Și doru unde se pune
Face inima cărbune.

Doru care e pe mine
Nime pe lume nu-l știe,
Numai eu și Dumnezeu
Și-l mai știe-un om de-al meu,
Care-l trage ca și eu.

Mândră, gara ta-i izvor,
Nu de apă, ci de dor,
Că cine s'adapă'n ea,
Il omoară dragostea.

Du-te, dorule, fii bun,
La mândruța lângă drum
Și li spune la ureche,
Că de seară să m'astepte,
Că mă duc până la ea,
Ca să-mi stămpăr inima
Și să-mi alin dragostea.

Mult mă uit din deal în șes,
Ca să văd pe-al mândrii mers;
Căii mersu legănat,
Când o văd îmi fac păcat.

M'a făcut maica-năltuț,
Să fiu fetelor drăguț.
Dar și ele țin cu mine
Că drăguț le-oiu prinde bine.

Mândruța cu ochii verzi,
Niciodată să n'o crezi;
Că te lasă după masă
Cân' volnicu-i după casă.
Ce ești mândră supărată?
Cred că te și-i înșelată.
Că mi-ai dat gurița toată.

Doru de cine se leagă
Nu-l lasă cu mintea'ntrăgă.

Și de mine s'a legat,
Că stau casa să mi-o las,
Pe minută și pe ceas.

Culese din comuna Măceu, județul
Hunedoara, de Lazăr Toderescu

Măi bădiță bădișor
Timate-mi oțăr de dor
Pe-o foiță de bujor,
Trimite-mi oțăr de milă
Pe-o foiță de coprină.

Facem'ăș bădiță, face,
Floare albă - în calea ta
Să văd cum și-e inima,
Mai iubesti-mă ori ba.

Vai de mine, ce nor greu
Deasupra satului meu!
Dar nu-i noru nouros,
Că-i bădița mănios
Și nu-i noru, nourat
Că i bădița supărat.

Badiul meu nu-i mare tare
Dar cine mi-l vede moare,
Căci și eu când l-am văzut
Tot cu moartea m'am sbătut.

Buciumule, sat frumos,
Mult aș da să te cunosc
Și pe oamenii din tine
Care nu-mi vreau nici un bine

Unde două se întâlnesc
Tot de rău mă povestesc
Vorbească, calce-le gura,
Că nu-mi pasă de nici una!

Foaie verde foi de fragi
Știi tu, bade, ce să faci?
Pe picior să nu mă calci,
Dar cu ochiu tot să-mi tragi
Că nici eu nu te-oi călca
Făr și-oi trage cu geana.

Date de Emilla Rădocea comuna
Bucium jad, Făgăraș.

Duioasa despărțire de păr. Moise Brumboi, vicarul Făgărașului

În 1 Martie 1941, părintele Moise Brumboi,
vicarul Făgărașului, împlinind 70 de ani de vârstă,
a fost trecut la pensie.

Totuși, pentru munca și jertfa depusă la
altarul sfintei noastre biserici, Preaveneratul Ordinarat
din Blaj, i-a prelungit conducerea vicariatului până la 1 Iulie 1941,
când va fi numit un nou vicar, la Făgăraș.

În fruntea acestui vicariat, pe care l-a condus
cu multă pricepere, a împlinit 19 ani, iar
de preoție 44 de ani.

Părintele vicar, de naștere se trage din comuna
Calbor, județul Făgăraș. Urmând la școală cu
neuitatul Mitropolit Vasile Suciu, tot Făgărașan,
din comuna Copăcel, încă din școala primară,
până a terminat și teologia, s'a dovedit
bun la carte.

Terminând școala, s'a făcut preot, căci de
mic, din casa părintească, a câștigat o deosebită
dragoste de biserică și de slujitorii ei. Sfințit de
preot, a primit să păstorească fruntaș
parohie din județul Brașov, anume Tobanul-vechiu.
Aci, a muncit mult și cu fruct, pe teren
bisericesc și național, pentru care pricepere
dovedită, l-s'a dat spre organizare și pa-

*) Primăreasa

robia Braşovului, a cărui cel dintâi protopop a devenit mai târziu.

Dela Braşov a fost numit, apoi, vicar la Făgăraş. Vicariatul primit dela înaintaşii săi — vicari, — l-a păstorit neştirbit, ba l-a mărit cu parohiile revenite în anul 1931 dela fostul protopopiat al Arpaşului şi chiar cu o parohie nouă, a Arpaşului-de-sus, până atunci fostă parohie ortodoxă. Prin strădania ce a pus-o în greua slujbă, părintele vicar Moise Brumboi, a îmbunătăţit soarta preoţilor din parohiile sărace, — aşa la Bucium, Mărgineni, Sebeş, cărora le-a câştigat terenuri de pădure. Tot sub a dânsului grijă s'au zidit biserici noi, la Hârşeni, Arpaşul-de-sus şi Drăguş, iar la Copăcel şi Săsciori se află în construcţie. Altele s'au reparat, ca la Cincul, Toarcia, Bărcuţ, Sărata şi Ileni. Fără a-şi cruşa sănătatea şi osteneala, a vizitat neîntrerupt parohiile, îndemnând şi sfătuiră, unde era cazul. Cu diferite ocazii, la şedinţe şi întruniri publice, a ştiut să reprezinte interesele bisericii, cu demnitatea cuvenită, mai ales pe timpul cât a fost senator.

Aşa s'au scurs, până la 70 de ani, zilele acestui luptător neînfricat, ajungând să ne găsim azi, în clipa cea mai duioasă, din câte am petrecut împreună, în clipa despărţirii. Această despărţire de preoţii din vicariatul său, pe cari cu atâta dragoste i-a condus, s'a petrecut în sinodul preoţesc, ținut în 8 Aprilie, anal acesta la Făgăraş, cel de pe urmă sinod prezidat de Preaonoratul vicar Moise Brumboi.

De tot înduioşător, din acest sinod, a fost momentul când părintele vicar, cu lacrimi în ochi, îşi rostea „Cuvântul de despărţire“, împărtaşind sfaturi şi mulţumind preoţilor din vicariat, pentru dragostea cu care l-au ascultat şi primit cu ocazia vizitelor făcute prin parohii. Cuvântarea s'a terminat cu aceste vorbe de urare: „În buna nădejde că postul însemnat şi greu de vicar al Făgăraşului nostru iubit, îşi va găsi nu peste mult titular (alt vicar) cu puteri mai proaspete, mai viguroase, care să poarte cârma cu dibăcie şi îndemănare, tot spre culmi luminoase, ceace o dorim din inimă cu toţi, eu vă zic: Înainte cu Dumnezeu, pentru mărirea sfânt numelui său, pentru întărirea dreptei credinţe a bisericii noastre şi împlinirea nădejdelor scumpului nostru neam românesc!“

În numele preoţilor din vicariat, a vorbit notarul vicarial, Părintele Valer Crişan, preot în Şercaia, care, după ce aminteşte de toate înfăptuirile părintelui vicar Moise Brumboi, din timpul preoţiei sale, aminteşte şi de vremurile când părintele vicar venea în fruntea viriliştilor Tohăneni, la alegerile de deputaţi, în Făgăraş, pentru care curaj mult a trebuit să sufere din partea Ungurilor.

Asemănând viaţa omului vrednic cu spicul de grâu, care trebuie să moară, în pământ, ca să rodească bogat, părintele Crişan a continuat spunând, că tot aşa şi părintele vicar, în cei 44 ani de preoţie, multe a trebuit să sufere, pentruca acum, când se pensionează, să-şi vadă munca binecuvântată de Dumnezeu şi să poată spune cu bătrânul Simion, care a ajuns să vadă şi să țină în braţe pe Isus Cristos: „Acum slobozeşte, Doamne, pe robul tău în pace, că văzură ochii mei mântuirea ta.“

De încheiere, făcând urări de bine părintelui vicar, i-a dorit mulţi ani de viaţă, spre a putea servi şi pe mai departe, cu acelaşi avânt tineresc, Biserica noastră şi neamul românesc.

Preot Dumitru Sălăgean

Toţi abonaţii, cărora le trimitem gazeta la cererea lor, şi nu o resping, sunt consideraţi de legile ţării abonaţi ai noştri şi prin urmare sunt dator să ne plătească abonamentul.

EPIGRAME

Unei fete

Lumea spune că-i stricată
Şi deaceea, se'nţelege,
Stă cu fardu-i la oglindă şi se drege,

O dorinţă

Fete fără zestre sunt
Câte vrei pe acest pământ,
Dar aş vrea să am odată
Şi o zestre fără fată.

Unui cămătar

Deşi despoi pe toată lumea,
Ca să devii mai mulţumit,
Nu vei putea să ai vreodată
Cămaşa celui fericit.

Cuiva

Pe toţi pretenii şi-i bârfeşte
N'ar' despre unu o vorbă bună
Lucrând astfel adevereşte
Că tot ce seamănă s'adună.

Ioan Stan Dobrin

Pământul Bibliei

Locurile pe unde Mântuitorul Isus Hristos şi-a purtat paşii

Palestina este o ţară cam aşa de mare cât Moldova noastră. Pământul ei este în mare parte deluros şi sterp. Râuri are puţine şi cele mai multe din ele n'au apă decât o parte din an, când vin ploile. Aşezată lângă mare, o parte din pământul ei are clima dulce a mării. Râul cel mai mare al ţării este Iordanul, care se varsă în Marea Moartă, un loc cu apă sărată. Pentru noi creştinii pământul acestei ţări este un pământ sfânt, leagănul mântuirii noastre. Oraşele Betleem, Nazaret, Ierusalim, sunt cinstite şi pomenite cu evlavie de creştinii din lumea întregă.

Pe calea dintre aceste trei oraşe se înşiră întreagă istoria mântuirii noastre.

Betleem înseamnă casa pâinii, un oraş micuţ, un târguşor, aşa a fost şi în vremurile de demult, n'a rămas însă cu nimic mai pe jos între oraşele Iudeli, căci din el s'a născut Mântuitorul lumii. S'a născut cu trup omenesc în ieslea Betleemului şi s'a ridicat copil şi mai apoi bărbat pe vatra şi în tinda săracă a casei din Nazaretul Galileii. Iar cununa întregii sale vieţi, învăţătura şi mai ales patimile, moartea şi mărirea Lui înviere, se face în al treilea oraş în Ierusalim.

Zidit din vremuri bătrâne, oraşul acesta a cunoscut toată mărirea şi decăderea poporului iudovesc; în el a crescut toată ura şi s'au dospit toate fărădelegile de care a fost în stare acest popor. Înfrumuseţat de împăraţii şi regii de mai târziu, Ierusalimul era cel mai de seamă oraş al ţării şi odată pe an la Paşti trebuia să cuprindă între zidurile lui pe toţi locuitorii ţării.

Pe uliţele acestui oraş, printre zidurile lui, pe dealurile din vecinătate, şi-a purtat Mântuitorul de multeori paşii, în cel trei ani de învăţătură. Pe uliţele lui şi-a purtat el crucea durerilor, a fost palmuit, bătut şi încununat cu spini, şi tot aici se găseşte şi mormântul Lui.

În dealurile din apropiere şi-a aşteptat El patimile şi tot pe unul din aceste dealuri a fost răstignit.

Muntele Maslinilor este un deal aproape de Ierusalim. Odinioară era acoperit cu grădini frumoase de măslini. Era în el chiar şi teasc de stors maslinele. Azi nu mai sunt decât doi sau trei maslini butucănoşi şi bătrâni, pe cari

călugării îl arată creştinilor cari vizitează aceste locuri, că sunt rămaşi din vremea Mântuitorului. Cine ştie? Sunt poate chiar maslinii sub care s'a rugat Mântuitorul şi a asudat dori de sânge.

Golgota, un alt deal aproape de Ierusalim, i-se mai zice şi locul căpăşinilor, pentru că era goi ca o căpăşină de om pleşuv. Aici a fost răstignit Domnul nostru Isus Hristos. Aici a fost îngropate crucea Lui şi a tâlharilor răstigniţi cu El.

Odinioară ţara era bogată şi îndestulată. Hărnicia locuitorilor ei au fost făcut-o întru adevărată gură de raie. Era ţara unde curgeau lapte şi miere. Avea de toate. Pășuni întinse livezi cu măslini şi smochini, vii şi ogoare bogate, turme de oi şi vite.

Dar din ce a fost odată azi nu mai este nimic. Au rămas doar numele şi amintirile sfinţele noastre amintiri.

Ţara a fost pusilită de războaie şi sărăcită. Locuitorii ei sunt în cea mai mare parte Arabi, păstori şi pingari.

Pe acolo pe unde a trecut Mântuitorul s'a rugat de atâtea ori, păstorii arabi îşi poartă azi turmele lor de oi şi capre şi cântă din gură rile lor un cântec trist şi sălbatic, care nu se împacă de loc cu sfinţenia acestor locuri.

Ierusalimul şi-a pierdut deasemenea semnătatea de demult. A ajuns teatrul unor încercări sângeroase, între Evrei şi Arabi. Zidurile lui dărăpănate mai vin doar o dată de Evrei bătrâni, să plângă mărirea apusă a țărilor lor.

Iordanul prăvăle şi azi puhoale de apă tulburi spre liniştea Mării Moarte, când ploile şi se desfac zăpezile în munţi. Pe Tiberiada se ridică şi acum furtuni năpraznice, din văgăuniile dealurilor cresc volburile de vânt dar ţara nu va mai fi niciodată cum a fost. Apasă prea multe blesteme, au trecut peste prea multe viscole de dureri, s'au dospit în prea multă ură şi fărădelegi, ca să mai poată

Cum s'au sărbătorit la Blaj sf. Paşti

Ca de regulă, la Blaj sunt mai frumoase Paştile decât oriunde. Nicăiri nu sunt atât de atâţia preoţi ca la Blaj, nici biserică atât de mare şi de încăpătoare ca aici. De aceea şi pentru Paşti zeci de familii la Blaj, ca să sărbătorească aici cel mai frumos praznic creştinesc.

În Jola Mare s'au citit cele 12 evanghelii de către 12 preoţi; în Vinerea Mare s'a încoronat jurat piaţa şi catedrala, fiind luminate aproape toate fereştile. La dentile acestora două au fost strana păr. canonici Ioan Moldovan şi Iulian Malor.

La înviere, care s'a făcut la miezul nopţii au slujit, ca de regulă, toţi canonicii şi directorii şcolilor noastre. La canon imnoasele dintâi le cânta pe rând câte un canonic şi cădea îndată după aceea.

La sf. liturghie din Dumineca Paştilor au slujit din nou toţi canonicii şi directorii şcolilor noastre, iar corul „Iacob Mureşianu“ a fost condus de păr profesor Celestin Chereşbeşiu. Evanghelia s'a citit în limbile: română, greacă, latină, italiană, franceză, germană, engleză şi iar română, atât la liturghie cât şi la vecernie.

Cu un cuvânt Paştile la Blaj au fost ca se poate de înălţătoare, deşi vremea a fost posomorâtă şi ploioasă, ceace l-a împiedecat şi pe înaltpreasfinţitul nostru Mitropolit să slujască însuşi.

CUM STA LUMEA SI TARA

Luptele din Grecia

În Grecia războiul s'a purtat cu mare înverșunare în săptămânile trecute. După ce au despărțit pe Sârbi de Greci, o parte din trupele germane au deslănțuit puternice atacuri pe frontul din Grecia. În aceeași vreme s'au dat lupte în porturile mai însemnate, unde Germanii au atacat vapoarele englezești.

Pe acest front Germanii au avut de luptat și cu trupele engleze, australiene și neozelandeze.

Luptele au fost grele și însoțite de pierderi mari, mai ales pentru Greci și Englezi. Totuși trupele germane au înaintat, ocupând ținuturi însemnate și punând pe fugă trupele engleze. Așa au fost ocupate orașele Lamia, Ianina, Larissa și portul Volo.

Înaintând spre miazăzi, trupele germane au ajuns la vestita trecătoare Thermopyle, unde au dat lupte crâncene cu trupele engleze.

Înaintarea fulgerătoare a trupelor germane, a pus pe fugă pe Englezi, cari au început săși părăsească Grecia. Se spune că și guvernul grecesc împreună cu regele George s'a refugiat în insula Creta.

După lupte grele și sângeroase, trupele grecești cari luptau în Epir și Macedonia a pus jos armele și s'au predat. Condițiile predării au fost hotărâte de comandanții trupelor germane, italiene și grecești.

În aceste zile peste Greci au mai venit și alte încercări. A murit șeful guvernului, primministrul Koritzis. Cu formarea noului guvern fusese însărcinat dl Kotzias, guvernatorul Atenei. Domnia Sa n'a primit însă această însărcinare, așa că locul primministrului a rămas să-l țină regele George.

Mai nou s'a anunțat, că spre sfârșitul săptămânii trupele germane au ocupat și capitala Greciei, orașul Atena.

Dar ce va face Turcia?

Înaintarea Germaniei prin Balcani, adică prin țările din partea de miazăzi a Europei se face în mod fulgerător. După ce au sfârșit războiul în chip victorios în Sârbia, Germanii sunt pe cale să-l sfârșească și în Grecia. Se pune acum însă întrebarea, că ce va face Turcia. Trebuie să se hotărască și această țară într'un fel sau altul. Va merge cu Germania și Italia sau va fi împotriva lor?

Vorbe s'au făcut destule și în legătură cu această țară. Mai întâi s'a vorbit că Turcia și Germania vor face o învoială de negoț, apoi s'a auzit că aceste țări vor face un pact de neagresiune, adică o înțelegere, să nu se atace una pe alta. Amândouă știrile n'au fost însă întărite, nici de Nemți și nici de Turci.

Oe se va întâmpla, nu se știe. Un lucru este însă sigur că Turcii se tem de acum. Se vorbește că o parte din locuitorii orașului Constantinopol pleacă în alte părți.

Vorbe și planuri engleze

Gazetele nemțești scriau în săptămâna trecută, că Anglia vrea ca acum să sâmene zizanie între Spania și Portugalia, și între Germania, Spania și Portugalia.

Așa s'au răspândit șvonurile că Spania și Portugalia ar fi în primejdie din partea Germaniei. Totodată au umblat și anumite șvonuri, bune să ducă la nelnțelegere pe spanioli și pe portughezi.

Despre aceste șvonuri Germania spune că sunt fără nici un temei și că toate le face Anglia, pentru a-și ascunde înfrângerile suferite în Grecia și Sârbia.

După ce au suferit înfrângeri mari în țările din Balcani, Englezii plănuiesc să aprindă focul în altă parte, numai ca să-și scape țara lor de prăpăd.

Lume nouă în Balcani

Războiul din ultimele două săptămâni a prăbușit lumea veche din Balcani și a ridicat alta nouă.

După căderea Belgradului, trupele germane din Jugoslavia au înaintat fulgerător pe toate fronturile. Armata iugoslavă s'a retras înfrântă din fața puterii germane. La aceste atacuri s'a mai adăugat și atacul trupelor ungurești, iar la urmă s'a vestit că și Bulgarii au rupt legăturile diplomatice cu guvernul sârbesc. Rând pe rând orașele principale din Sârbia au fost ocupate de trupele germane, cari înaintau biruitoare peste tot, luând o mare pradă de război. Spre sfârșitul săptămânii trecute s'a vestit apoi că o parte din armata sârbească s'a predat, iar sâmbătă că întreaga armată sârbă a pus jos armele. În mai puțin de două săptămâni țara Sârbilor a fost sfârcată și ocupată.

La sfârșit, au intrat apoi în Sârbia și trupele bulgare. Acestea au venit ca să ocupe Tracia și Macedonia până la valea Vardarului.

Pentru a nu cădea în mâinile Germanilor, guvernul sârbesc în frunte cu regele Petru al II-lea, s'a refugiat cu un avion. Se spune că foștii conducători ai Sârbiei s'ar fi dus la Ierusalim.

După căderea Sârbiei, a rămas ca o conferință la Viena să hotărască nouile granițe între popoarele din Balcani. În zilele acestea n'a avut loc decât o întâlnire între miniștrii de externe ai Italiei și Germaniei.

Ce a vorbit dl ministru von Killinger

Sâmbătă în 19 Aprilie, Germanii din România au prăznuit ziua nașterii dlui Hitler. Cu acest prilej, dl ministru von Killinger, ministrul Germaniei la București, a rostit o cuvântare. Între altele domnia-sa a amintit și de legăturile Germaniei cu România și mai ales de bunele legături dintre Germania și dl general Ion Antonescu.

Germania va sprijini guvernul generalului Ion Antonescu, a spus dl ministru Killinger, îl va sprijini în tot ce va face pentru binele patriei sale.

O țară nouă

Aproape dela începutul războiului în Sârbia, Croații s'au declarat ca stat independent. În fruntea noului stat a ajuns dr. Ante Pavelici. În declarațiile făcute unor gazetari italieni domnia sa a spus că poporul croat n'a fost nici când și nu poate fi niciodată unit cu poporul sârb. Croații nu sunt sârbi, a mai spus dl Pavelici, de când au început să fie cunoscuți ca popor.

Mai multe țări au și recunoscut noul stat croat.

Trupele germane au ocupat Atena

Telegramele cele mai nouă aduc știrea că trupele germane au ocupat capitala Greciei, Atena, duminică în 27 April, la ora 9.30. Cel dintâi lucru le-a fost, să implante steagul german pe Acropolă, un deal de stâncă din mijlocul Atenei, care a jucat un mare rol în istoria veche a Greciei.

Nu peste mult au cucerit și Corintul cu vestitul lui canal.

De acolo trupele germane au pătruns în Peloponez, partea cea mai de miazăzi a Greciei.

În câteva zile întreagă Grecia va fi ocupată.

Regele și guvernul Greciei s'au refugiat pe insula Creta.

Ce s'a mai petrecut în țară

Sărbătorile Învierii Domnului au trecut în liniște și pace în întreaga țară. În urma măsurilor luate de conducători lumea dela orașe și sate și-a putut cumpăra cele de lipsă pentru stintele sărbătorii. Stăpânirea, prin funcționarii ei, a căutat să facă dreptate și mai ales să împiedece de a face speculă pe acei negustori, cari ar vrea să ia șapte piei de pe om.

Înștiințările date de ministerul agriculturii arată că în toată țara s'a lucrat din greu pentru terminarea însămânțărilor și arăturilor de primăvară. Ploile și vremea rea din zilele din urmă au împiedecat mult aceste lucrări.

Primăvara care s'a trezit a pus țara pe un făgaș de muncă și ordine.

Românii din Banat au cerut alipirea la România

În aceste zile a venit la noi în țară o delegație de 80 de Români din Banatul Jugoslaviei, ca să ceară alipirea lor la România.

Ei au declarat că autoritățile sârbești au părăsit satele lor și oamenii au trebuit să pună ei mâna pe arme, pentru a-și apăra avutul și viața.

După ce au trecut pe pământul românesc delegații Românilor din Jugoslavia au trimis o cerere telegrafică dlui general Ion Antonescu.

Cu trădătorii nu se stă de vorbă

Încă înainte de sărbătorile Paștilor dl Ion Antonescu a primit o scrisoare dela dl Horia Sima. Fostul comandant al mișcării legionare îi cerea dlui Antonescu, să uite totul și să primească iarăși pe legionari la conducerea țării. Spunea în această scrisoare dl Horia Sima, că domnia sa nu este vinovat de turburarea și vărsarea de sânge din zilele de 23 și 24 Ianuarie. Lucrurile acestea au fost puse la cale de dușmanii și răuvoitorii poporului românesc.

Scrisoarea aceasta a fost dată dlui general Ion Antonescu de către dl profesor Găvănescu.

Răspunsul dlui general Ion Antonescu a fost aspru și usturător. Domnia Sa a răs-

puns dlui profesor Găvănescu și nu dlui Horia Sima, deoarece cu trădătorii nu se stă de vorbă. Dl general Ion Antonescu a arătat, în răspunsul Domniei Sale, că dl Horia Sima este vinovat de rebeliunea din 23 și 24 Ianuarie.

Pentru liniștirea țării

Tot în aceste zile dl general Ion Antonescu a dat un decret prin care se iartă toate pedepsele până la cinci ani, date celor vinovați de răzvrătire împotriva Statului, în zilele de 23 și 24 Ianuarie 1941. Acest decret a fost dat pentru domolirea și liniștirea sufletelor. Pentru aceia cari umblă însă și în aceste zile grele, cu gânduri de turburare și răscoală în țară, guvernul a hotărât pedepse foarte aspre. De asemenea s'au dat înștiințări din partea guvernului, ca poporul românesc, să nu dea crezare svonorilor și vorbelor fără temei purtate de aceia cari vreau pieirea țării noastre.

Iosif Vulcan

— 100 de ani dela nașterea marelui scriitor ardelean —

Zilele acestea s'au împlinit o sută de ani dela nașterea unui mare român: *Iosif Vulcan*, care, aproape o jumătate de veac, a spărat cu scrisul drepturile poporului român în vechea Austro-Ungarie.

S'a născut în 1841, în comuna Holod din jud. Bihor, unde tatăl său a fost preot greco-catolic. Liceul l-a făcut la Oradea, iar avocatura la Budapesta.

În anul 1865 a fundat revista literară „Familia”, care a apărut întâi la Budapesta, apoi la Oradea, unde a stat până în vara anului blestemat 1840, când tipografia a fost mutată la București. În jurul foii sale, Iosif Vulcan a strâns pe cei mai buni poeți români, din toate provinciile românești, ca: M. Eminescu, D. Bolintineanu etc. și alți colaboratori de seamă ca marele învățat dela Blaj, canonicul T. Cipariu și alții.

Mihail Eminescu, cel mai mare poet român, și-a publicat cele dintâi poezii în revista „Familia” a lui Iosif Vulcan. Mihail Eminescu a fost mult prețuit de Iosif Vulcan, care se mândrea cu colaborarea marelui poet. Iată ce a scris în „Familia” Iosif Vulcan atunci (1866):

„În al II-lea an de existență a revistei „Familia”, un nou și remarcabil talent ne surprinse din Cernăuți. Se iscălea Eminovici și scria, că este numai de 16 ani. I-am românizat numele și l-am introdus în literatură cu numele Eminescu. Dânsul n'a protestat, ci l-a adoptat (primit)...”

Prin urmare, pe bună dreptate, Iosif Vulcan se poate mândri că a fost nașul literar al lui Eminescu, *căruia i a schimbat numele din Eminovici în acela de Eminescu*, schimbare pe care poetul și-o păstră pentru totdeauna.

În afară de „Familia”, Iosif Vulcan a mai redactat și alte reviste ca: „Umoristul”, „Gura Satului”. A scris apoi poezii, unele din tinerețe, de pe vremea când era student la Budapesta, și tipărite în două volume: „Poezii” în 1866, și „Lira mea” în 1882.

Împreună cu alți tineri români învățați de atunci, în anul 1870 Iosif Vulcan pune bazele „Societății pentru infilatarea unui teatru românesc în Transilvania.” În calitatea sa de președinte al acestei societăți, Vulcan s'a străduit mult pentru luminarea poporului român. A scris o mulțime de piese de teatru ca: „Ruga dela Chișeteu”, „Sărăcie lucie”, „Soare cu ploaie”, „Mireasă pentru mireasă”, „Gărgăunii dragostei”, iar piesa „Ștefan Vodă cel tânăr” a fost jucată de artiștii Teatrului Național din București.

De asemenea a mai scris și 3 volume de nuvele și mai multe romane, dintre care cel mai însemnat pare a fi: „Ranele Națiunii.”

Prin scrisul său (poezii patriotice), prin încurajarea tinerilor luminați ai neamului și prin activitatea sa publicistică Iosif Vulcan a fost un mare patriot. De aceea, Academia Română, cea mai înaltă instituție de cultură, prețuindu-i opera și munca, l-a ales ca membru al ei în anul 1891. A fost o vrednică răsplătă pentru neobositul naționalist român, recunoscându-i-se astfel marea strădanie făcută pentru neamul său din Ardealul încântat.

În anul 1804, revista „Familia” împlinind 40 de ani de viață, Academia Română din București a sărbătorit pe bătrânul și învățatul ardelean Iosif Vulcan, în ședința din 6 Aprilie, când s'au ținut vorbiri frumoase la adresa sărbătoritului. Tuturor le-a răspuns marele patriot prin cuvintele: „Venit din regiunea extremă (cea mai îndepărtată) a elementului românesc, eu petrec în mijlocul DVoastre zilele cele mai fericite ale vieții mele. De aici iau eu putere de muncă, de aici iau eu curajul pe care-l duc dincolo la ai mei...”

După aceasta, Iosif Vulcan nu mai trăiește mult, ci se stinge din viață în anul 1907. Deși a murit, flacăra românismului aprinsă de el prin „Familia” va străluci veșnic pe meleagurile românești.

T. S.

Ceva ce se uită

Se uită un lucru bun și n'ar trebui. Frumosul și creștinescul salut dela Paști „Cristos a înviat” este tot mai puțin folosit de creștin, chiar și la sate,

Mal de mult — și bine era așa — în timpul dela Paști până la Înălțare, creștinii își spuneau între ei când se întâlneau „Cristos a înviat.” Și cât era de frumos! Se cuprindea în acest „Cristos a înviat” toată bucuria lor pentru biruința Domnului asupra morții, credința lor sănătoasă și adâncă în Cristos, care a înviat odată cu primăvara.

Nu se rușinau să folosească acest salut creștinesc. Era parecă rușinos să saluți altcumva. Nu se rușinau pentru că ei credeau adânc în învierea Domnului, pentru că țineau ca să-și spună și altora această credință.

Iar, dacă azi noi auzim spunându-se tot mai puțin creștinescul „Cristos a înviat”, aceasta nu poate fi decât din pricina, că oamenii cred tot mai puțin în învierea lui Cristos sau că se simt rușinați să-și mărturisească această credință.

Învierea Domnului este temelul credinței noastre. Fără de ea n'are valoare întreg creștinismul nostru. „Iară dacă n'a înviat Cristos, atunci zadarnică este toată predicarea noastră”, se spune așa de frumos în sfânta Scriptură. Noi trebuie să mărturisim credința noastră în învierea Domnului. S'o spunem și celor cari nu cred sau se clatină în credința lor. Să nu ne rușinăm de aceasta. Un „Cristos a înviat” spus din inimă este ca o predică în urechile celor necredincioși. Biserica cere dela toți fiii ei, să-și mărturisească credința și să nu se rușineze de ea.

Dacă atunci, când eram înregimentați în rândurile partidelor politice, nu ne rușinam să folosim salutul poruncii de șefii noștri, de ce oare ne-am rușina să folosim și salutul bisericii lui Isus Cristos? Sau nu mai credem în ea?

Ceva s'a schimbat în lume. Poate s'au schimbat mai multe. Avem bunuri, mașinării, oțelării și fierării de tot felul și ne facem de acestea pe zi ce merge tot mai multe. Avem însă mai puțină credință în suflet, mai puțină

dragoste de biserică, de evanghelie și înțelegerea ei, și acesta este păcatul.

Să ne întoarcem iarăși la biserică, la ciorăle altarelor lui Isus Cristos, căci numai de acolo ne poate veni mântuirea. Să facem aceasta până nu-i prea târziu!

DIN POPOR

Intre cumetre

S'au întâlnit amândouă la crăsmă Macavei. Cu satele vecine, cumetre și potene bune din tinerețe, s'au poftit pe alta, să se cinstească.

— Da hai o țăr tu cumătră, că ne-am văzut demult și tare mi-a fost dor. — Apoi lasă că nu s'o prăpădi lumea, dacă am gusta și noi câte un păhar și mai sta și de vorbă, după atâta năcaș.

Rușinate parecă cumetrele au fost și s'au așezat la o masă mai la o margine.

— Vai da tare-i! Trăzni-i-ar bărbății nu știu zău cum îl mai pot bea, și arde gura, nu alta. Gustă și tu, cumătre de vezi, da gustă bine, ca să zicem și mai aducă o glajă.

— Să ai noroc tu! Și zici că te sfădit rău cu Ana Potireșului?

— Stădit, cum să nu, că o alta mai de gură, nu-i găsi în tot orașul asta, scârnavă și sfădăreață tare, te spurcă, Doamne ferește.

— Și te-ai lăsat tu la una ca asta? — D'apoi cum să nu mă las! Că mine și-a găsit ea omu. I-am spus, de ce se spală cu câtă apă-i pe Târnava, că am spurcat-o eu. Știu că nu mă uită o trăi.

Acum am adus niște ouă și niște grâu, — de bărbatul nu știe, ca s'o dă la avocat, să-i astupe gura. I-arăt io, cine se prinde.

— Apoi tot niște ouă am adus și niște carne, că-mi mor găinile rău și azi dimineață mi-s'o betejit și porcu.

— Apoi lasă că nu mor ei toți și al meu o fost beteag și acum-i sănătos. Să mai închinăm odată! Să trăiești cumătră — să trăiască și cumătrul, să trăiești toții, că m'am luat cu vorba! Da cumătră ce face?

— Apoi ce să facă? Nu-i bine.

— Vai de mine! Și ce are?

— Ce să aibă? Zace de astă toamnă.

Îl ține o pustie de tușă în piept și mai iau și niște junghiuri rele. Tăsește și se negrește tot. Să-l vezi, c'o slăbit, numai o umbră.

Acum am adus niște ouă, să-mi spuă doctoru ăsta veterinar, că ce trebuie cumpăr pentru porc. Oă, vezi tu, că dacă are zile tot se mai scoală, da de totu săracu nu știe, el tot bolește și de moare ce mă fac io fără porc, acumă scumpetea asta?

— Apoi că bine zici. Da de cumătră! Să vezi, ce-i de făcut cu el, că așa a și cu a Butulesei dela noi, de s'o prăpădit săracu cu zile. Să cauți să prinzi niște păsări de șură, numai să le poți să frigi cu pene cu tot și să le dai la mătzu să le mănca. Să știi apoi că de nu s'o lecui nici după asta, atunci mor că nu mai are zile... și tare-i rău.

STIRILE SĂPTĂMĂNI

Papa și pacea lumii. În ziua de 24 April Preafericit Părintele nostru Papa Pius XII a trimis o scrisoare cardinalului Maglione, secretarul de stat al Sfântului Părinte, prin care îl invită pe credincioși, să se roage pentru pace, dreptate și dragoste, ca să se ajungă odată la înfrățirea popoarelor.

Vizită arhierescă. A doua zi de Paști Preașfințitul Dr. Ioan Bălan al Lugojului a făcut o vizită la Timișoara, unde a fost primit cu multă căldură de către credincioși. A slujit la biserică din Timișoara-Fabric și a prezidat o ședință comună a tuturor societăților religioase române unite din capitala Banatului. Credincioșii noștri au fost foarte fericiți că l-au putut avea în mijlocul lor.

A înghițit o furculiță Două servitori dela liceul internat din Buzău, refugiați dela Cernăuți, s'au rămasit, că cel ce va înghiți o furculiță va primi dela celalalt lefă de pe o lună. Mihai Poloschi, mai sfătos, a și înghițit furculița, dar l-s'a făcut rău și a trebuit să se supună la o operație care a reușit nu e vorba, dar durerea și paguba ce a suferit a fost mai mare decât rămasăgul primit.

Ard pădurile în America. De câteva zile s'a aprins o pădure din Statele Unite Nord-americane. Focul a cuprins, cu o repezițiune mai pomenită, pădurile din 11 state. Pomplerii lucrează din greu la stingerea lor, dar nu reușesc. Pagubele sunt deadreptul grozave și în unele părți flăcările au cuprins și case, prăpădindu-se mai mulți oameni.

Mareșalul Petain a împlinit 86 ani. Zilele trecute mareșalul Petain, șeful statului francez, a împlinit vârsta de 86 ani. Cu acest prilej toate zărele franceze îl felicită și și arată dragostea și alipirea față de el.

Dnei Marin l-s'a iertat pedeapsa cu moartea. Poliția din București a aflat la dna Ana Marin din București mai multe arme. Tribunalul militar a osândit-o la moarte. Domnul general Ion Antonescu a propus-o însă ca să fie iertată, fiindcă e întâia femeie gardistă osândită la moarte la noi.

Popor fără copii. Ultimele socoteli făcute de stăpânirea franceză arată că în Franța 53 la sută din familiile franceze nu au copii, iar 23 la sută nu au decât un singur copil. Așa îmbătrânește un popor și tot așa și moare! Copiii sunt viitorul unui neam și un popor fără copii este un popor fără viitor. Păcatul uciderii de prunci, încă în sânul mamei, se răzună cât de târziu, dar tot se răzună. — Și când te gândești că și în Banatul nostru românesc sunt sate fără copii!

— Acum lasă nu te mai năcăji atâta și tu. Hai noroc și sănătate! O da Dumnezeu de o fi bine. Oi învăța-o și io minte pe dușmancă și s'o face sănătos și porcul tău.

Soarele apucase binișor spre asfințit, când cumetrele desbrodite, cu coarcele nătrămirilor lăsate slobod pe piept și gurile ilor destăcute, au luat-o către casă.

Ion Griorean

Regele Jugoslaviei fugit în Palestina. Regele Petru II al Jugoslaviei, astăzi desfilițată, a fugit cu avionul, însoțit de câțiva miniștri, în Palestina, iar de acolo va pleca la Bagdad, un mare oraș din Turcia Asiatică. În drum tunurile antiaeriene germane au pușcat după avionul regelui, omorând chiar pe unul dintre miniștrii lui.

Până când se mai pot schimba banii de 500 și 1000 Lei. Deoarece multă lume n'a putut schimba până la 15 Aprilie banii de hârtie de 5000, 1000 și 500 Lei, Banca Națională a României a hotărât să dea un nou termen de schimbare a acestor bani, până la 20 Mai 1941.

Vom cumpăra zahăr din străinătate. Fiindcă în țară se simte lipsa de zahăr, s'a hotărât să se cumpere din străinătate 4500 vagoane de zahăr, în valoare de un miliard și 200 milioane de Lei. Acest zahăr a fost comandat din Italia și Protectoratul Boemiei și Moraviei.

Se va face o linie ferată peste cel mai mare pustiu din lume. Sahara este un pustiu mare în Africa. Poate este cel mai mare pustiu din lume. Un pământ nisipos, bătut de vânturi uscate și secetă continuă. În acest pământ nu crește nimic. Din loc în loc pe lângă izvoarele de apă se găsesc așa numitele oaze, locuri acoperite de verdețură și păduri de curmal. Peste acest pământ Francezii vreau să facă o linie ferată, care să lege dela o margine la alta continentul Africii. — Această linie ferată înseamnă o mare biruință a minții și a mâinii omului asupra puterilor firii.

În Anglia s'a oprit fabricarea și folosirea pudrei și roșelilor de buze. Guvernul englez a oprit printr'un decret lege fabricarea pudrei și a roșelilor de buze. Tot prin această lege s'a oprit ca femeile să mai folosească pe viitor orice fel de pudră sau roșală de față și buze. Legea spune mai departe că se pedepsesc foarte aspru acele femei cari nu se vor supune. Într-o vreme când țara trece prin mari greutăți, trebuie ca fiecare să facă economii cât mai mari și să nu rispească banii pe lucruri nefolositoare. — Acest lucru ar trebui să-l înțeleagă și femeile dela noi, fără de a se mai aduce vre-o lege și pentru aceasta.

La Huedin o Româncă a fost osândită la temniță, pentru că n'a cumpărat abecedare ungurească. Tribunalul Militar din Cluj a osândit la 6 luni temniță pe româncea Ioana Potra din comuna Huedin pentru că n'a voit să cumpere la copiii ei cărți de școală în limba ungurească. Învățătorul ungar din aceea comună a dat-o în judecată pentru acest lucru, iar tribunalul a osândit-o. — Multe și mari sunt suferințele fraților noștri înstrăinați!

Orașul cel mai evreesc se pare că este, după Iași și noiștri, New-Yorkul, pentru că acolo a patra parte din locuitorii sunt evrei, și anume 2 milioane și 35 de mil.

Lupii au atacat o turmă de oi. Săptămânile trecute o haită de lupi a coborât din pădure și s'a furizat în satul Tronori, nu departe de Buzău, și intrând în curtea țărăniului Ion M. Stănilă, au mâncat șase miei, au omorât șapte și au rănit trei oi.

Șeful statului francez și țărăni. Bătrânul mareșal Petain, șeful statului francez, a plecat a doua zi de Paști într'un sat, care se află la 7 kilometri de Vichy (capitala Franței neocupate) și a intrat în biserică, rugându-se lui Dumnezeu alături de țărani. Mare le-a

fost surprinderea sâtenilor când au recunoscut, la ieșirea din biserică, în bătrânul străin pe însuși mareșalul Petain, șeful statului francez. Plecând apoi la Vichy, mareșalul a invitat la masă pe doi soldați francezi, repatriați din Germania, unde fuseseră prizonieri.

S'a găsit petrol și în Spania. La săpăturile făcute în Spania s'au găsit, la 600—700 metri adâncime, zăcăminte destul de bogate de petrol. Inginerii străini au fost chemați să caute cât mai multe din izvoarele de petrol, care este atât de prețios.

Căsătoria fiului președintelui Statelor Unite. Mare vâlvă a făcut în lumea întreagă căsătoria fiului celui mai mare a președintelui Roosevelt. Anume acest fiu al președintelui Statelor Unite a fost operat înainte cu câteva săptămâni la Buenos Aires. L a îngrijit foarte bine o soră de caritate, de care s'a și îndrăgostit. După ce s'a făcut bine, s'a gândit, că mai bună soție decât aceea îngrijitoare de bolnavi nici așa nu și-ar găsi. I-a cerut deci mâna și s'a căsătorit cu ea.

Executarea mai multor ucigași la noi. Domnul general Ion Antonescu, conducătorul Statului, l-a rugat în repeșite rânduri, pe legionari, să nu rețină arme și să nu mai ucidă, că altfel îl va osândi la moarte. O seamă dintre ei nu s'au supus. Tinerii Alexandru Nicolescu și Constantin Ionescu au ucis pe un librar din București. Au fost osândiți la moarte și împușcați a doua zi. Tot asemenea au fost osândiți la moarte și împușcați a doua zi tinerii Eugen Sogoreanu și Dumitru Ionescu din Galați pentru că au ascuns arme. Tot asemenea a fost executat în 25 April, la ora 17, și legionarul Teodorescu Ioan pentru că a pușcat asupra unui proprietar, fără de a-l nimeri.

Mare cutrămur în Mexic. A treia zi de Paști a fost un mare cutrămur în Mexic, în America de mijloc. S'au prăbușit mai multe case, au izbucnit mai multe focuri și au murit și s'au rănit sute de oameni.

Două fetițe s'au înecat. Copilele Stana Ion Mircea de 12 ani și Ana Necuț de 7 ani din comuna Nucet de lângă Târgoviște treceau pe malul Dâmboviței ca să aducă lemne din Zăvoia, când deodată malul s'a rupt și copilele, căzând în apa repede, s'au înecat.

Bancă întemeiată de un sfânt. În evul mediu cămătarul era atotputernic. Ca să scape pe creștini de acești cămătari, sfântul Gaetan a înflințat la anul 1539 un fel de bancă, cu scopul să dea împrumuturi fără camătă celor ce depun acolo vreun obiect scump. Din aceea bancă s'a dezvoltat „Banco di Napoli“, cea mai mare și mai modernă bancă din Italia.

Din Șeitin - Arad

Bunii credincioși ai sf. noastre biserici din Șeitin, de ziua Învierii Domnului, atât prin daniile lor cât și prin concursul dat de curatorul au ținut să împodobească Casa Domnului cu un potir în valoare de 9.401 Lei și cu una învălitoare a sf. altar de catifea, cusută cu fir de aur, în preț de 11.500 Lei.

În timpurile acestea, fapta lor se laudă de sine. Avem nădejde, că nici pe viitor nu vom fi lipsiți de ajutorul lor, pentru mai marea mărire a lui Isus.

Cu toată dragostea:
Atanasiu Pantea,
paroh-protopop.

Pentru ca hainele de mătăsă să nu se gălbenească la spălat, punem în apa de clătit o lingură de apă oxigenată, — o cerem dela farmacie. Nu le spălăm niciodată cu apă caldă tare.

Cum dăm luciul hainelor de satm. Frecăm haina cu un burete sau cu o cârpă udă, în apă amestecată cu oțet. Până nu se uscă, călcăm haina pe dos; între fier și haină punem o cârpă subțire.

Cum scoatem cerneala de pe hârtie. Spălăm cu apă oxigenată apoi cu apă curată.

Cum scoatem petele de vin de pe fața de masă. — Presărăm cu 2 ceasuri înainte peata cu glicerină, apoi se spală și se fierbe în apă în care punem 2 linguri de terbentină și săpun tăiat mărunt.

Cum scoatem petele de ou de pe mătăsă. Spălăm cu apă rece, frecăm apoi cu o cârpă udă și o călcăm fără să fie uscat pe deplin. Aceste pete să nu le spălăm niciodată în apă caldă sau cu benzină, căci nu se duc și facem numai rău.

Cum scoatem petele de grăsime. O ștergem cu neofalină, presărăm apoi peata cu talc și o lășăm așa 24 ore, apoi șvălăm praful de talc de pe haină și peata a dispărut.

Luciul de pe stofe se duce dacă cu o perie înmuiată în apă de amoniac frecăm stofa în partea în care merg și perii stofei. Apa de amoniac o facem, cumpărând dela farmacie sare de amoniac pe care o topim în apă.

Vinul falsificat îl cunoaștem dacă înmuiem o bucătică de pâine în el și apoi o așezăm în apă și apa se roșește. Dacă apa rămâne curată, vinul e natural.

Semnele vremii. Un cerc în jurul lunii prevestește ploaie vara și zăpadă iarna, pentru ziua următoare. — Geamurile deschise atrag în timp de furtună trăsnetul. — Totdeauna când avem lună nouă, se va schimba și timpul. — Și noaptea putem vedea curcubeul, nu numai ziua. — Când soarele apune și cerul e roșu, e semn de vânt și furtună pentru a doua zi. — Rouă multă dimineața, arată o zi frumoasă.

Parfum din flori de trandafir își poate face oricine în casa lui în felul următor: adunăm florile ce se scutură și le punem într-o sticlă pe care o astupăm bine și o ținem la soare. După o lună o destupăm și vom avea un parfum foarte bun și bine mirositor.

Mirosul de tutun dispare din casă, dacă ardem în casă coji de portocale uscate sau într-un vas mic, — poate fi o farfurie, — punem esență de lavandă amestecată cu apă. Esența de lavandă o luăm dela farmacie.

Ca gerurile să se curețe frumos, nu le curățăm niciodată la soare, spălăm-le cu apă în care am pus și puțin spirt, căci se vor curăți bine.

Când suntem obosiți tare, să facem o baie caldă sau o fricțiune cu o mânășă de lână, pentru a pune sângele în mișcare, sau la ceafă și la încheeturi punem cârpe înmuiate în apă fierbinte.

In jurul monumentului dela mormântul lui Al. Lupeanu-Melin

Incunoștiți-am pe lobții noștri cetitori că monumentul dela mormântul lui Al. Lupeanu-Melin a sosit la Blaj, l-am așezat, l-am făcut și bordura, iar peste bordură am așezat și un grilaj de fier. Așteptăm numai să se usuce vremea, și-i vom sfinți,

Unii din cetitori ne vor întreba, cum de nu ne mulțumim cu banii adunați și mai cerem din nou câștiga?

Iată cum stă treaba:

Mai întâi nu ne gândeam decât la un monument simplu. Văzând însă că s'au încasat bani frumoși, am hotărât să facem și o bordură de beton armat împrejurul mormântului, iar pe bordură să punem și un grilaj de fier. Acestea le-am hotărât tot pe rând, căci vorba aia, pofta vine mâncând. Acum, după ce sunt gata toate, observăm că ne mai lipsesc 2000 Lei.

Îi rugăm pe cetitorii noștri, să binevolască a ne trimite care cât poate, ca să se poată spune că monumentul e ridicat numai din daniile cetitorilor, după cum am scris și pe monument.

Cărți nouă

R. P. Garcia Alonso S. I.: Cavaleri până la moarte, icoane vii din războiul civil spaniol, retipărire din „Unirea“. Blaj, 1941, Tipografia Seminarului. 32 pagini de 15/11 cm. Lei 10.

Păr. profesor Ioan Vultur a tradus minunata povestire, scrisă de păr. călugăr iesuit G. Alonso, despre moartea de martiri a unor ofițeri spanioli, unsprezece la număr, cari și-au dat viața pentru Cristos și Patrie, așa că cu drept cuvânt se pot numi cavaleri până la moarte. Oare la noi cari și câți ofițeri ar fi gata să-și jertfească viața pentru Isus?

Tocmai fiindcă aici ni-se povestește o moarte atât de vitează, pentru Cristos, a unor ofițeri, moarte întâmplată înainte cu numai trei ani, când cu revoluția roșie din Spania, îi îndemnăm pe cetitorii noștri, să citească această cărticică minunată cât mai mulți.

ROMÂNIA

Tribunalul Târnava Mică, Secția Firmelor

Nr. fr. 599/1941

Având în vedere cererea făcută de lichidatorii firmei, „Sfânta Unire“, din Blaj, prin care solicită radierea firmei.

Având în vedere, că conform actelor prezentate, lichidatorii au satisfăcut cerințele legii, lichidând definitiv societatea.

Deciziunea Nr. Fr. 6-49-1941

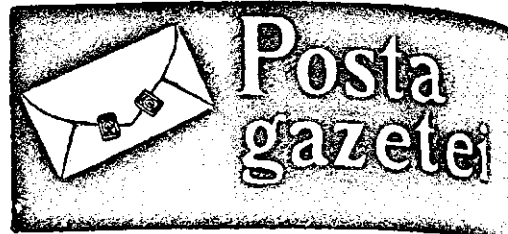
Tribunalul ordonă radierea firmei „Sfânta Unire“ din Blaj din registrul comerțului dela acest Tribunal, Vol. VII pagina 177/7.

Prezenta se va publica în ziarele respective pe cheltuiala firmei-petente, iar câte un exemplar din ziarele în care apare publicațiunea să ne fie înaintat în termen de 30 zile dela primirea prezentei.

Dumbrăveni, la 31 Martie 1941.

Președ.: ss. M. Popescu Jud.: ss. M. Dragoș
36 (1-1) Grefier: ss. N. Sancu

Moartea năpraznică a unui abonat al nostru. Păr. Z. Brebariu din Ocna-de-fier ne încunoștiște că abonatul nostru Ag. Ioan din Ocna-de-fier a murit, în ziua de 15 Martie 1941, surpându-se peste el o galerie în mina U. D. R. și zdrobindu-l de tot. Facă-i Dumnezeu partea cu dreptii, iară celor rămași după el le dorim mângălere dela Domnul.

Pr. Iulian Gherghel, Data Română. Reclama la poștă, ni-s'a răspuns că »ziarele reclamate au și au fost predate reclamantului ulterior, deoarece fost îndrumate la Daia din Târnava-Mare de conducătorii de ambulanță, din care motiv n'au sosit tot timpul. Vom cere pedepsirea dlor conducători de ambulanță, poate în forma aceasta se vor vindeca de belism.

Iran Ioan, 5005: Se chitează suma de 75 lei care i-am trecut pe anul 1940. Mai aveți restanță anul trecut, lei 35, până la 1 Septembrie. Abonamentul începe din nou cu data de 15 April 1941.

Pr. A. Iodericiu, Pogăceana II. Vă mulțumesc pentru interesul se ni-l purtați. Am protestat la Direcțiunea Poștelor pentru neprimirea regulată a gazetelor noastre, la care nu noi purtăm vina. Atâtea nececare face poșta, încât nu mai știm ce să mai facem. Poștă stăm aproape zilnic, dar pe funcționarii ne glijesc, putem alunga dela poștă. Veni-va însă odată și când vor fi aspru pedesiți.

Ioan Adamescu, Hitiș. Poeziile D.-Talei, parte furate, („Când pe câmpie gânditoare...“ și „Îl iubit o gingașe floare“ și altele,) parte necuvântate le-am aruncat la coș.

Pentru ceice nu primesc regulat și la vreme zeta. Zilnic ne sosesc plângeri că cetitorii nu primesc regulat și la vreme gazeta. Vă rugăm, să binevoiați lua la cunoștință că noi tipărim gazeta Marție și în ziua curea, iară Miercurea și Joia o trimitem. De Miercurea vreme destulă să sosească până și în cele mai depărtări. Vina, că nu o primiți la vreme și că nu meriți nu vă sosește deloc, o poartă numai poșta, nouă atâtea pagube ne-a făcut și ne face, de care poate nici închipui. Chiar de aceea Vă rugăm, binevoiați a ne încunoștița, printr'o cartă poștală, ori de câte ori nu vă sosește de loc ori cu mare întârziere gazeta, protestăm la poștă și lucrurile se îndreaptă, de îndată. Să nu uitați apoi nici de împrejurarea că sunt acuma numai două la zi, iar pe alocurea și unu. De aceea cam întârzie cu o zi — două gazeta Scrieți-ne deci ori de câte ori nu primiți ori vă cu întârziere gazeta.

Chităm cu mulțumită următoarele sume pe Câte Lei 150: Emiliu V. Degan 10.223; Vădu Pascu 2087; Ioan Stămate 9977; Maier Nicolae Ursuțiu Aurel 9383; Betea Vasile 3769, Petrea Iș. 5329; Vaidasigan Gheorghe 10.237.

Câte Lei 75: Luca Antonie 10.235; Bucur 10.236; Teodor Mogoș 10.238; Moldovan Vasile 10.239; Iran Ioan 5005.

Alte sume: Popa Ionel 10.240, Lei 45; Blaj 10.252, Lei 100; Popovici Gheorghe 10.228, Lei 50; viu Călugăru 10.229-10.233, Lei 600; Of. Paroh. c. 339, Lei 750; Aurel Ranca 10.253, Lei 100; J. zitea c. 259, Lei 375; Ovidiu Pop 10.243-10.248, Lei 1050; Of. Paroh. rom unit 5205, Lei 488.

AVIZ

S'a pierdut în ziua de 24-IV 1941 un carton refugiat cu Nr. 5824, făcut în Arad, la 20 Februarie, în care se arată că posesorul e văduv. Carnetul și o fotografie militară. Acela care l-a aflat este rugat să trimită la Prefectura județului Târnava-Mică, pe Venter Ioan.

Prefectura Județului Târnava-Mică
Serviciul Administrativ

Nr. 8951/1941

COMUNICAT

S'a constatat că multe din persoanele care au făcut cereri de repatrieri din Basarabia și Bucovina nord, nu au depus încă la Ministerul de Interne cererea de rudenie cu cel cărui i-s'a cerut repatrierea.

Se aduce la cunoștința celor interesați, să depună cât mai neîntârziat prin poștă sau direct la Ministerul Afacerilor Interne, Biroul repatrierilor, declarații de rudenie cu persoanele cerute să vină în țară, astfel diferent de cererea de repatriere făcută anterior. Astfel vor putea fi trecuți pe tabloul respectiv.

Blaj, la 28 Aprilie 1941.

p. Prefect:

s. s. Dr. Popa Ștefan.

Șeful Serviciului
s. s. A. Târnava